

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

TÜRKİYE OLİMPİYAT HAZIRLIK
MERKEZLERİNDE (TOHM) YER ALAN
SPORCULARIN KARIYER PLANLAMALARI VE
SPOR BAŞARILARINDA ETKİLİ OLAN
FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Metin YILMAZ

2017

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

TÜRKİYE OLİMPİYAT HAZIRLIK MERKEZLERİNDE
(TOHM) YER ALAN SPORCULARIN KARIYER
PLANLAMALARI VE SPOR BAŞARILARINDA ETKİLİ OLAN
FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Metin YILMAZ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Zeki COŞKUNER

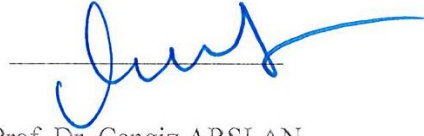
ELAZIĞ
2017

ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Mustafa KAPLAN

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu tez Yüksek Lisans Tezi standartlarına uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Cengiz ARSLAN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanı

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Zeki COŞKUNER

Danışman

Yüksek Lisans Sınavı Jüri Üyeleri

Doç. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU

Doç. Dr. Zeki COŞKUNER

Yrd. Doç. Dr. Talha MURATHAN

ETİK BEYAN

Kendime ait çalışmalar ile bu tez çalışmasını gerçekleştirdiğimi, çalışmaların planlanmasından, bulgularının elde edilmesine ve yazım aşamasına kadar tüm aşamalarında etiğe aykırı davranışım olmadığını, bu tezdeki tüm bilgileri ve verileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışması içinde yer alan ancak bu tez çalışmasının bulguları arasında yer almayan verilere, bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Metin YILMAZ

Tarih

İmza

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Metin Yılmaz", written over a horizontal line.

Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı

ELAZIĞ

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca her türlü desteği ve imkânı sağlayarak beni daha iyisi için teşvik eden, bilgi ve önerilerinden her zaman istifade ettiğim ve bundan sonraki hayatımda da bilgisine her zaman ihtiyaç duyacağım danışman hocam Sayın Doç.Dr.Zeki COŞKUNER'e ve her konuda bilgi ve fikirlerine danıştığım değerli hocalarım Doç.Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU ve Yrd.Doç.Dr. Yunus Emre KARAKAYA'ya teşekkür ederim.

Bu araştırmanın tasarlanması, yapılması ve sonuçlanmasında yardımlarını esirgemeyen Gençlik ve Spor Bakanlığı çalışanlarına ve Spor Faaliyetleri Daire Başkanı sayın Ömer KALKAN'a teşekkür ederim. Ayrıca Yüksek Lisans eğitimimin her aşamasında yanımda olan, teşvik ve takdirleriyle hiçbir konuda fedakârlıktan kaçınmayarak bugünlere gelmemi sağlayan ve her türlü sevincimi ve sıkıntımı benimle paylaşarak hayatımı anlamlı kılan değerli dostlarım Arş.Gör. Muhammet BAŞ ve Ramazan ERDOĞAN'a ve bu süreçte yanımda olan aileme, hocalarıma ve arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK SAYFASI	I
ONAY SAYFASI	II
ETİK BEYAN	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
İÇİNDEKİLER	V
TABLO LİSTESİ	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	IX
1. ÖZET	1
2. ABSTRACT	3
3. GİRİŞ	5
3.1. Spor Kavramı	6
3.1.1. Antik Olimpiyatların Doğuşu	8
3.1.2. Modern Olimpiyatların Doğuşu	10
3.1.2.1. Modern Olimpiyat Oyunlarının Amaçları	13
3.1.2.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Temel İlkeleri	14
3.1.3. Olimpiyat Ateşi	15
3.1.4. Uluslararası Olimpiyat Komitesi	16
3.1.5. Olimpiyat Oyunları Programı	17
3.1.6. Uluslararası Spor Organizasyonları	21
3.1.7. Modern Olimpiyat Oyunlarının Türkiye'deki kurucusu Selim Sırrı TARCAN	22
3.1.8. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesinin Kuruluş Amaçları	24
3.1.8.1. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK) İlke ve Görevleri	24
3.2. Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri (TOHM)	26
3.2.1. Yasal Dayanağı	28
3.2.2. Amacı ve Kapsamı	28
3.2.3. Kuruluş ve Yönetimi	29
3.2.4. TOHM Koordinatörlerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	29
3.2.5. Akademik Danışman Görev, Yetki ve Sorumlulukları	30
3.2.6. Eğitici, Öğreti ve Diğer Elemanlar	31
3.2.7. Sporcuların Başvurusu ve Seçimi	32

3.2.8. Değerlendirme Komisyonu Görev ve Sorumlulukları	32
3.2.9. Denetim ve Disiplin Komisyonu	33
3.2.10. Mali Konular	33
3.3. Kariyer	35
3.3.1. Tanımı	35
3.3.2. Kariyer Kavramı	36
3.3.3. Kariyer Kavramına Tarihsel Yaklaşım	37
3.3.4. Kariyerin Önemi ve Kapsamı	38
3.3.5. Kariyer Hedeflerinin Belirlenmesi	39
3.3.6. Kariyer Seçimini Etkileyen Unsurlar	39
3.3.7. Kariyer Yönetimi	40
3.3.8. Kariyer Planlama	40
3.3.8.1. Kariyer Planlama Tanımı ve Kapsamı	40
3.3.8.2. Kariyer Planlamasının Önemi, Amaçları ve Faydaları	42
3.3.8.3. Sporda Kariyer Planlaması	44
4. GEREÇ VE YÖNTEM	45
4.1. Araştırmanın Modeli	45
4.2. Evren Örneklem	45
4.3. Veri Toplama Araçları	45
4.4. Verilerin İstatistiksel Analizi	48
4.5. Aletli ve Aletsiz Spor Branşları	49
5. BULGULAR	49
5.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular	49
5.2. Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Spor Yaptıkları Dönemdeki Kariyer Planlama Boyutlarının Analizi	59
6. TARTIŞMA	79
7. KAYNAKLAR	94
8. EKLER	98
9. ÖZGEÇMİŞ	101

TABLO LİSTESİ

Tablo 1.	Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Demografik Özellikleri.	49
Tablo 2.	Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Olimpik Branşlara Göre Dağılımı.	51
Tablo 3.	Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Branş Türüne Göre Dağılımı.	52
Tablo 4.	Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Olimpik Merkezlerde Bulunma Yıllarına Göre Dağılımı.	52
Tablo 5.	Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Olimpik Branşlarda Elde Ettikleri En İyi Derecelere Göre Dağılımı.	53
Tablo 6.	Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Yaptıkları En İyi Derecelerin Yıllara Göre Dağılımı.	53
Tablo 7.	Cinsiyet Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Olimpik Branşlara Göre Dağılımı.	54
Tablo 8.	Cinsiyet Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Yaptıkları Branş Türüne Göre Dağılımları.	55
Tablo 9.	Cinsiyet Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Elde Ettikleri Başarılarla Göre Dağılımları.	56
Tablo 10.	Yaş Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Elde Ettikleri Başarılarla Göre Dağılımları.	56
Tablo 11.	Aylık Gelir Düzeyi Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Elde Ettikleri Başarılarla Göre Dağılımları.	57
Tablo 12.	Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Bulunma Yılı Dağılımına Göre Sporcuların Elde Ettikleri Başarılarla Göre Dağılımları.	58
Tablo 13.	Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Puan Ortalamaları.	59

Tablo 14. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşması.	59
Tablo 15. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşması.	61
Tablo 16. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Eğitim Değişkenine Göre Farklılaşması.	63
Tablo 17. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Aylık Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması.	66
Tablo 18. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Branş Türü Değişkenine Göre Farklılaşması.	68
Tablo 19. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Başarının Alındığı Yıl Değişkenine Göre Farklılaşması.	70
Tablo 20. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Alınan Başarı Değişkenine Göre Farklılaşması.	71
Tablo 21. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Spora Başlama Yaşı Değişkenine Göre Farklılaşması.	74
Tablo 22. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Korelasyon Analizi.	76

KISALTMLAR LİSTESİ

IOC	: Uluslararası Olimpiyat Komitesi
SPSS	: Statistical Package for Social Sciences
TMOK	: Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
TOHM	: Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri
USFSA	: Uluslararası Atletik Spor Kulüpleri Birliği
TİCİ	: Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı

1. ÖZET

Bu araştırma; Olimpiyat oyunlarına sporcu yetiştirmek için hayata geçirilen Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri bünyesinde çalışmalarını sürdüren, olimpiyatlara katılacak ve katılması muhtemel sporcuların kariyer planlama etkinliklerini ve spor başarılarında etkili olan faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Bingöl (2011) tarafından geliştirilen, güvenilirlik ve geçerliliği yapılan 47 maddeden oluşan Likert tipi Sporcu Kariyer Ölçeği ve demografik bilgilerin elde edilmesi amacıyla Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini; olimpiik spor branşı ile ilgili Federasyon ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın belirlediği kriterler dâhilinde seçilen ve TOHM bünyesinde (Ankara, Adana, Antalya, Artvin, Bolu, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Rize, Sakarya, Samsun, Trabzon) Olimpiyat oyunları hedefiyle hazırlıklarını sürdüren sporcular, örneklem grubunu ise olimpiik merkezlerde yer alan ve gönüllülük esasıyla ulaşılan 14 yaş ve üzeri 270 sporcu oluşturmuştur.

Araştırma verileri elde edildikten sonra bilgisayar ortamında SPSS 22 istatistik paket programında analiz edilmiştir. Verilerin analizinde, sporcuların demografik ve sportif profillerinin belirlenmesinde frekans ve yüzde istatistiklerinden, sporcuların spor yaptıkları dönemde kariyer planlama etkinliklerinin belirlenmesinde ise, ortalama ve standart sapma istatistiklerinden yararlanılmış, normal dağılım gösteren değişkenler için t-testi ve anova, normal dağılım göstermeyen değişkenler için ise man-whitney-u, kruskall wallis fark testleri uygulanmıştır. Elde edilen bulgular istatistiksel olarak $p<0.05$ düzeyinde anlamlılık ile test edilmiştir.

Araştırmada; 22-25 yaş aralığında yer alan sporcuların *kariyer planlama etkinliklerinin* daha yüksek seviyede olduğu, 14-17 yaş aralığında yer alan

sporcuların 18-21 ve 22-25 yaş aralığındaki sporculara göre sportif başarı oranlarının arttığı ve TOHM’da bulunma süresi fazla olan sporcuların olimpik branşlarda daha iyi dereceler elde ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kariyer, Spor Başarısı, Olimpik Merkezler, Olimpiyat Oyunları.

2. ABSTRACT

Investigation of Effective Factors at the Sports Success and the Career Planning of the Athletes the Turkey Olympic Preparation Centers.

This research was conducted to determine career planning of athletes' who participate or possibly participate in Olympics, maintain their training in Turkey Olympic Preparation Centre that established in order to educate athletes for Olympic games and effective factors of their sport achievements.

As a data collection tool in research, a likert type of athlete's career scale developed by Bingöl (2011) of which reliability and solidity made that consist of 47 items and personal information form to obtain demographic information was used. The universe of the research is consisted of the athletes who elected by the criteria determined by Olympic Sport Federation and Ministry of Youth and Sports and athletes who sustain their preparation in Olympic games target in centers of TOPC (Ankara, Adana, Antalya, Artvin, Bolu, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Rize, Sakarya, Samsun, Trabzon) the sample of research group is consisted of 270 voluntary athletes taking part in Olympic centers at the age of 14 and over.

After obtaining the research data, the data were analyzed in SPSS 22 statistical package program. In the process of analyzing the data, frequency and percentage statistics were used to determine the demographic and sporty profile of the athletes; average and standard derivation statistics were used to determine athletes' career planning during their sport career. t-test and anova for variables that show normal distribution; man-whitney-u, kruskal wallis difference tests for variables that didn't show normal

distribution were applied. The obtained results were statistically tested by $p < 0,05$ significance level.

Thanks to research it was concluded that 22-25-year-old athletes' career planning activities were at a higher level, the sporty success rate of athletes between the ages of 14-17 increased comparing the sporty success of athletes between the ages of 18-21 and 22-25; and athletes who exist in TOPC more duration had more achievements in Olympic branches.

Keywords: Career, Sport Success, The Olympic Centers, The Olympic Games.

3. GİRİŞ

Bireyin hem iş hayatıyla ilgili faaliyetleri hem de sosyal hayatını ilgilendiren konuları içeren kariyer kavramı, hayatımızın her alanında bizimle birlikte ilerleyen ve sürekli gelişme gösteren geniş kapsamlı bir kavramdır. Bu kavram bireyin ilgileri, yetenekleri, duygu ve düşünceleri açısından kişisel gelişimi sağlarken aynı zamanda bireyin iş ve sosyal hayatında statü, başarı ve motivasyon kazanmasına imkan vermesi açısından da önemlidir (1).

Çalışanların beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamak, iş hayatında başarılı olmak ve mesleki anlamda geleceğe yönelik planları ortaya koyma düşüncesi kariyer planlama kavramının önemini ortaya koymaktadır. Mesleki anlamda yaşamın pek çok alanında karşılaştığımız kariyer planlama kavramının varolduğu alanlardan biride spordur.

Günümüzde spor, uluslararası anlamda toplumları birleştirici ve geliştirici bir kültürel olgu olarak kabul görmektedir. Gelişmiş ülkelerin yönetim, ekonomi, hukuk gibi alanlardaki ilerlemelerinin yanısıra uluslararası platformda sportif anlamda da başarılı oldukları görülmektedir. Uluslararası düzeyde en büyük spor organizasyonlarının olimpiyat oyunları olduğu bilinmektedir.

Sportif anlamda uluslararası düzeyde başarılı olmak ve bu alanda devamlılık kazanma adına ülkelerin, kendini ispatlamış yetenekli ve başarılı sporcuları yetiştirmeleri ve bu sporcuların gelişimlerine katkı sağlamaları gerekmektedir. Bu sayede, ülkemizde yetenekli ve başarılı sporcuların belirli kriterler dahilinde seçilerek yetiştirildiği, olimpiyat oyunlarına katılması muhtemel sporcuların performanslarının geliştirilmesi, eğitim, sosyal ve kişisel yönden gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri kurulmuş ve elit

düzeydeki performans sporcularının düzenli bir şekilde takip edilmeleri hedeflenmektedir.

Bu araştırma; Olimpiyat oyunlarına sporcu yetiştirmek amacıyla hayata geçirilen Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri bünyesinde çalışmalarını sürdüren, olimpiyatlara katılacak ve katılması muhtemel sporcuların kariyer planlama etkinliklerini ve spor başarılarında etkili olan faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma; Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı olimpik merkezler bünyesinde yer alan sporcuların kariyer planlama etkinliklerini gerçekleştirme düzeyleri ile spor başarılarında nelerin etkili olduğunu ortaya koyması açısından önemlidir.

3.1. Spor Kavramı

İnsanın günlük yaşamının ve doğasının ayrılmaz bir parçası olan, insanoğlunun var olduğu ilk günden itibaren ortaya çıkan ancak o dönemlerde şüursuz ve dolaylı olarak, daha sonraları ise sistemli bir halde ve doğrudan yapılabilen spor için tek bir tanım verilebilmesi oldukça zor hatta imkansızdır. Geçmişten günümüze sporu özellikleri itibariyle ortak bir paydada birleştirmeyi hedefleyen betimlemeler yapılmıştır. Bu nedenle literatürde bu kavrama ilişkin pek çok tanım bulunmaktadır. Ancak günümüzde spor kavramı için yapılan tanımlar hala tartışmaya açıktır. Sporun belli sebeplerle uğradığı değişim, dönüşüm ve/veya çeşitlenmeler, her geçen gün spor kavramının üzerine yeni anlamlar eklemekte ve spor için yapılan tanımları sayıca arttırmaya devam etmektedir. Spor, ilk insandan günümüze kadar kesintisiz devam eden bir faaliyettir. Sporun bu denli uzun bir

zaman dilimini kapsamasının yanı sıra kültürel ve toplumsal özelliği de düşünüldüğünde; verilebilecek en kapsamlı spor tanımının dahi eksik kalabileceğini göz ardı etmemek gerekmektedir. Bu nedenle spor için çeşitli tanımlar vererek, bu tanımlar doğrultusunda daha anlaşılabilir bir yaklaşımın elde edilmesi mümkün olacaktır (2).

Tüm uygar toplumların dillerinde aynı anlamda kullanılan ve anlaşılan spor teriminin temelde kökenine bakılacak olursa; kelimenin İngilizcenin yardımıyla Dünya'ya tanıtılmış olmasına rağmen İngiliz kökenli bir kelime olmadığı görülür. Spor, Latince “dağıtmak”, “birbirinden ayırmak” anlamına gelen “disportare” veya “deportare” kelimelerinden doğmuştur. Latince'den türeyen bu kelimenin ilk başlarda İngiltere’de “disport” veya “desport”, Fransa’da “se déporter” veya “se désporter” şeklinde kullanıldığı görülmektedir. Zamanla bu kavram aşınarak tüm dünyada “spor” olarak kullanılmaya başlanmış, dinlenmek, eğlenmek, neşelenmek, hoş vakit geçirmek ve genel olarak efkar dağıtmak için yapılan her türlü faaliyeti ifade etmek için kullanılan bir sözcükten içinde yarışma, kazanma ve üstün başarı elde etme çabası olan her türlü vücut faaliyetlerini belirten bir içeriğe doğru evrilmiş ve literatürdeki yerini almıştır (1) .

Genel anlamda spor; belirli ölçüde fiziksel güç ve beceri gerektiren yarışmalı ve eğlenceli etkinlikleri ifade etmektedir. Spor kavramı daha önceleri boş zamanları değerlendirmeye yönelik yapılan balıkçılık, avcılık ve atıcılık gibi etkinlikleri, belirlenmiş kurallara göre bireyler ya da takımlar arasında yapılan düzenli atletik yarışmalardan ayırmak için kullanılmıştır (3).

Türkçe sözlükte ise spor, "kişisel veya toplu yarışlar biçiminde yapılan ve bazı kurallara göre uygulanan beden hareketlerinin tümü" olarak tanımlanmaktadır (4).

Günümüzde çağdaş anlamda spor kavramı; eylemi yapan açısından kazanmaya dönük, teknik ve fiziki bir çaba; izleyen açısından, yarışmaya dayalı estetik bir süreç; toplum genelince oluşturulan bütün içinde de yerine göre o toplumun çelişki ve özelliklerini olduğu gibi yansıtan bir ayna, yerine göre onu yönlendirebilen etkili bir amaç, ama son analizde önemli toplumsal bir kurumdur. Bu ifade; sporun diğer yönlerini göz ardı etmeksizin yapılan en kapsamlı tanımdır. Çünkü spor kendine özgü toplumsal kuralları, değerleri, etkileşim simgeleri ve süreçleriyle canlı bir yapıdır (5).

3.1.1. Antik Olimpiyatların Doğuşu

Sporun tarihsel süreci ile ilgili yapılan çalışmalarda, yeniçağa kadar spor organizasyonlarının şöenler veya spor şenlikleri şeklinde düzenlendiği belirtilmektedir. Bu şöenlerin veya spor şenliklerinin tarihsel ya da mitolojik bir kişiliğe adandığı (Herakles, Spartakus, Kral Wasa gibi) veya tarihsel bir olayın yıl dönümünde kutlama amacı ile gerçekleştiği görülmektedir. Yine bu araştırmaların sonuçlarına bakıldığında, düzenli olarak sporla uğraşan ve spor faaliyetlerini ilk defa düzenleyen toplulukların Mısırlılar ve Eski Yunanlılar oldukları belirtilmektedir (6).

Olimpiyat Oyunları'nın kökeni Eski Yunan'da kent (site) devletleri arasında barışçı ilişkileri geliştirmek amacıyla düzenlenen spor şenliklerine dayanmaktaydı. Eski Yunan'da Olympia, Pythia, Nemea ve İsthmia gibi yerleşmelerde birbirine benzer spor şenlikleri yapılmaktaydı ancak bunların en ünlü ve en eski olanı Elis (Eleia) kentindeki Olympia'da düzenlenen Olimpiyat Oyunlarıydı (7).

Antik olimpiyat oyunları M.Ö. 776'dan, M.S. 392 yılına kadar dörder yıllık aralarla 292 defa yapılmış, 1168 yıl devam etmiştir. Olimpia'nın organize edilışinde dini, siyasi, sosyal ve kültürel unsurlar etkili olmuştur (8).

Tanrı ve tanrıçaların adlarına düzenlenen gösterilerin en büyüğü ve en önemlisi olan Olimpia'da başlıca 2 amaç hakimdir. Bunların birincisi, vücut mükemmelliğine önem veren soylu kişilerin dini yönden de maneviyatlarını takviye etmeleri, ikincisi ise tüm siteleri içerisinde bulunduran bu oyunların sayesinde mevcut geçimsizlikleri ortadan kaldırmak ve dostluğu güçlendirmektir. Nitekim eski Yunanistan'ın ünlü şair ve filozofu PİNDAR bunu şu sözleriyle açıkça ifade etmekteydi:

"Su nasıl en temiz gıda, altın nasıl zengin olmak için bir vasıta, güneş nasıl aydınlık nuru ise, Olimpia' da insanlar için en şerefli ve en soylu bir birlik vasıtasıdır" (9).

Eski olimpia bir yerleşim alanı değildi. Dini, siyasi, kültürel, sosyal ve sportif bir alandı. Askeri güçlerin müdahale edemediğı bu merkeze bölge halkı korkusuzca girebiliyordu. Zira bu dini merkezde tam ve kesintisiz bir barış hakimdi (10). Olimpiyat oyunlarında, yarışları düzenleyen bir komite vardı. Olimpiyatların yapılacağı sene yarışmaların düzenlenmesine on kişilik bir heyet seçilir ve bunlara Hellanodisis adı verilirdi (11).

İlk zamanlarda bir gün içinde biten oyunlar, zamanla spor dallarının ve sporcu sayısının artması karşısında beş güne kadar çıkarılmıştı. Oyunların birinci günü, dini törenler yapılır ve yemin edilirdi. İkinci, üçüncü ve dördüncü günü, bu dini törene ve yemine, Yunanistan'ın dört bir tarafından gelen erkek atletlerin, koşu,

atlama ve atma, boks, güreş, araba yarışları, disk atma, cirit atma gibi oyunları eklenirdi. Oyunların beşinci günü, kazanan atletlere armağanları verilirdi (12).

Oyunlarda şampiyon olan sporcuların yaşamları garanti altına alınırdı. Ayrıca elde ettiği başarıdan dolayı şampiyon sporcu bulunduğu toplumda saygın bir kişilik kazanırdı. Oyunlarda yiğitlik göstermek, onlar için savaşlarda yiğitlik göstermek kadar önemliydi (13).

3.1.2. Modern Olimpiyatların Doğuşu

Modern Olimpiyatların mimarı olan Baron Pierre De Coubertin 1 Ocak 1863 tarihinde Paris'te doğdu. 1870 yılında, Fransa'nın Sedan da Prusya'ya yenilmesinden sonra II. Napolyon yıkılmış ve monarşinin yerini Cumhuriyet rejimi almıştır. Coubertin, Fransa'nın yaşadığı bu kaostan sebebinin fosilleşmiş eğitim sistemi olduğunu ve bu sisteminin değiştirilmesi fikrini ortaya koydu. Fransız gencinin; güçlü, cesur, kuvvetli, karakterli, kişilikli, ahlaklı ve inançlarını sağlamlaştıran yeni bir eğitim sistemine ihtiyacı olduğu fikrini savunan Coubertin, eğitimci olmaya karar verdi. Eğitimciliği meslek olarak seçen Coubertin, Amerika ve İngiltere'ye giderek bu ülkelerin eğitim sistemlerini yerinde inceledi. Bu incelemeleri sırasında Anglo-Sakson eğitim sistemine reform yapan Thomas Amold'un fikirlerinden faydalandı. Çalışmaları esnasında takım sporlarının gençliğin benliğini bulmasında etkili olduğunu gözlemledi. Coubertin artık eğitimciliğinin yanında sporu da yeni bir uğraş alanı olarak seçmişti (14).

Baron Pierre De Coubertin İngiltere ve Amerika'ya yaptığı gezilerinin ardından "Atletizm" ve "Atletik Sporlar" isimli dergileri çıkarmaya başladı. Daha sonra Fransa'da Racing kulübünü, Atletizm ve Cemiyet derneklerini yönetmek üzere U. S. F. S. A yani Atletik Spor Kulüpleri Birliği ismiyle kurulan teşkilatın genel

sekreteri oldu. Olimpiyatların dünya barışının temeli olduğunu düşünen Coubertin, eski Olimpia Oyunlarını yeniden canlandırarak modern şartlara adapte etme fikrini araştırdı (15).

Baron Pierre De Coubertin'in temel hedefi; gerileyen Fransız ulusunun kaderini güçlü karakterlerle ve şahsiyetlerle geliştirerek, gençliğin dayanma gücüne rekabet ruhu ve atletik katılım sayesinde destek olmaktı. İnsanlar arasında var olan gerilimlerin ve düşmanlıkların rekabet ruhu sayesinde azaltılabileceğine inanıyordu. Dünya uluslarının oyunlara barışla ve sükunetle katılmasını, ancak oyun sahasında yarışmadan ziyade şiddetli karşılaşmaların olmasını planlıyordu (16). Coubertin sporu; İsteyerek, arzu ederek, kurallara uyarak, muhtemel bazı riskleri de göze alarak ve daima daha ileri gitmek üzere yapılan adil çalışmalar olarak tanımlıyordu. Ona göre bu çalışmalar; cesareti, iradeyi, dayanıklılığı, sebatı, soğukkanlılığı ve aynı zamanda ahlakı geliştirmektedir.

Uluslararası Athletic Spor Kulüpleri Birliği'nin (USFSA) 25 Kasım 1992 tarihinde yapılan 5. kuruluş yıl dönümü toplantısında o güne kadar kafasında olgunlaştırdığı düşüncelerini, “Modern dünyamda beden eğitimi“ konulu konuşmasında dile getirdi. İlk defa bu toplantıda olimpiik oyunlardan bahseden Coubertin, konuşmasını şöyle bitiriyordu: “Savaşların ortadan kalkacağını söyleyenlere ütöplast diyoruz. Bazıları harp ihtimallerinin azalacağından bahsediyor, bunda ben ütöplast görmüyorum. Telgraf, telefon, ilmi araştırmalar, beynelmilel sergiler ve kongreler diplomatik münasebetlerden daha fazla sulha yardımcı oluyorlar. Ümit ediyorum ki atletizm bunun daha fazlasını yapacaktır. Sportif temaslar, yaşlı Avrupa'nın örf ve adetleri arasına girerse, sulh yeni ve büyük bir destek bulacaktır. Bana yardım edin, olimpiik oyunları yaşatalım”’. Coubertin

tarafından yapılan bu konuşma fazla anlaşılmadığı gibi yeterince taraftar da bulamadı (17).

Bu toplantının sonucunda yılmayan Coubertin, Fransa ve diğer ülkelerdeki spor teşkilatlarına sürekli mektuplar gönderdi. Bu mektuplar, 1894 yılının Haziran ayında Sorbenda da yapılacak olan “İnternational Athletic Congress“ adlı toplantıya davet niteliği taşıyordu. Beklenen gün geldi ve 16 Haziran 1894’de 37 spor kuruluşunu temsilen 78 kişi ve 9 ülkeden 20 delegenin de bulunduğu 2000’i aşkın davetli ve dinleyici, Coubertin’in organize ettiği İnternationalAhtleticCongress de bir araya geldi. Bu kurulda, olimpiyatların ve amatörlüğün yeniden canlandırılması konuları yer aldı. ”Olimpis” diye adlandırılan 2. komitenin başında Yunanlı Demitros Vikelas ve üyeler arasında da Amerikalı Dr. William M. Sloane yer almıştır (17).

Baron Pierre De Coubertin bu kurulda: “Beşeriyetin noksanlıkları, Olimpiya’daki atleti, Roma sirkindeki gladyatör haline getirmektedir. Bunu önlememiz gerekmektedir” sözlerine yer vermiştir.

23 Haziran 1894’te Sorbonne’un büyük anfisindeki törensel bir oturum sırasında yeniçağın ilk oyunları, on beş üyelik ilk Uluslararası Olimpiyat Komitesi kurulduktan sonra, 1896’da Yunanistan’da, Atina’da düzenlenmiştir. Baron Pierre de Coubertin modern olimpiyat oyunlarının ilkinin, Yunanistan’da yapılmasını istiyordu. Ancak Yunanistan’ın mali sıkıntı içinde olması ve Yunan hükümetinin tavrı bu oyunların Yunanistan’da yapılmasına bir engel teşkil ediyordu. Fakat Yunanlı varlıklı bir işadamı bu oyunlar için gerekli maddi desteği vereceğini belirtti. Bu gelişme sonrasında, yapılan tesisler ve yatırımlar ilk modern olimpiyatların 1896

yılında Yunanistan’da (Atina) yapılmasını sağladı. Daha sonraları olimpiyat oyunları 1916, 1940, 1944 tarihleri haricinde her dört yılda bir düzenli olarak yapıldı (18).

Modern Olimpiyat Oyunları dört yılda bir yapılan büyük spor organizasyonlarıdır. Olimpiyat oyunları 15 günü geçmeyecek şekilde yapılmaktadır. 1896 yılında Yunanistan’ın başkenti Atina’da ilk Olimpiyat oyunları yapıldığı bilinmektedir. Atina’da Modern Olimpiyat oyunlarında atletizm, jimnastik, yüzme, kürek çekme, bisiklet ve atış dallarında yarışmalar yapılmış ve maraton koşusuna büyük ilgi gösterilmiştir. Modern Olimpiyat Oyunları yapılmaya başladığı tarihten itibaren I. ve II. Dünya Savaşlarından dolayı üç kez iptal edilmiştir (19).

Yaz olimpiyatlarında kar ve buz sporu yarışmalarının yapılamaması Kış olimpiyatlarının düzenlenmesine ortam hazırlamıştır. 1921 senesinde Uluslar arası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından Lozan’da Olimpiyat Kongresi düzenlenmiştir. Bu kongrede alınan kararlardan biri de Yaz Olimpiyatları ile birlikte Kış Olimpiyatlarının da gerçekleştirilmesi kararına varılmıştır. Bu karar ile birlikte ilk Kış Olimpiyatları 1924 senesinde Fransa’nın Chamonix bölgesinde 11 günlük zaman içerisinde düzenlenmiştir ve bu olimpiyatta sadece kış sporlarına yer verilmiştir. Yaz ve Kış Olimpiyatları 1992 yılına kadar aynı sene içerisinde düzenleniyordu. Bu olimpiyatların iki sene ara ile yapılabilmesi için 1992 yılından sonraki Kış Olimpiyatları 1994 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu tarihten itibaren iki yılda bir bu olimpiyatlardan birisi düzenlenmekte ve bu olimpiyatlar da kendi içerisinde dört yılda bir olarak düzenlenmektedir (6).

3.1.2.1. Modern Olimpiyat Oyunlarının Amaçları

Modern Olimpiyat oyunları insanoğlunun idealleri ve yaşaması gereken gerçekler arasındaki mücadeleyi simgeler. Baron Pierre De Coubertin, fiziksel

egzersizler doğrultusunda yapılan oyunların vücutla aklın sessizliğinin müsabakası mahiyetinde olması gerektiğini savunmuştur . Olimpiyatları dünya barışının temeli olarak kabul eden Coubertin'in böyle düşünmesinin nedeni, eskiden var olan erdemlerin o günlerde kaybolmuş olmasıydı. Coubertin, insanlar arasında var olan gerilimlerin ve düşmanlıkların atletik rekabet ruhu sayesinde azaltılabileceğini düşünüyordu.

Modern Olimpiyatların düzenlenmesindeki amaçlar:

- Spor yapmanın amacının, insanın bedensel olduğu kadar beyinsel gelişiminde de katkısı olduğunu anlatmak.
- Daha iyi ve barışçı bir dünya için, gençlerin spor yoluyla birbirini anlamaları ve dost olmaları imkânlarını sağlamak.
- Uluslararası bir iyi niyet ortamı oluşturmak ve geliştirmek amacı ile Olimpizm prensiplerini bütün dünyaya yaymak.
- Dünyanın dört köşesindeki sporcu gençliği, Olimpiyat oyunları dediğimiz büyük spor şöleninde bir araya getirmek olarak sıralayabiliriz (20).

3.1.2.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Temel İlkeleri

Bir yaşam felsefesi niteliği taşıyan Olimpizm, bedene, iradeye ve zihne özgü nitelikleri yücelterek bütünleştirir. Olimpizm, sporu kültür ve eğitimle bir araya getirir. Mücadele etmenin eğitsel değerlerine ve temel evrensel ahlak ilkelerine saygının verdiği mutluluğa dayalı bir yaşam biçimini oluşturur.

Olimpizm'in temel amacı; sporun, her yerde uyumlu insan gelişimine hizmet etmesini sağlamak ve bu yolla insan saygınlığını titizlikle koruyan, barışçıl bir toplumun oluşturulmasında özendirici rol oynamaktır. Olimpik hareket, bu amacı

geliştirmek için olanaklarının elverdiği ölçüde tek başına ya da başka örgütlerle işbirliği içinde barışı yaygınlaştırmaya yönelik eylemlerde bulunur.

Olimpik Hareket'in amacı, dünya barışına katkıda bulunmak üzere, gençliği hiçbir ayırım gözetmeksizin ve birbirini anlamayı sağlayabilen, dayanışmayı ve Fair Play anlayışını benimseyen Olimpiyat ruhu içinde spor ile eğitmektir.

Olimpik Hareket'in beş halkayla simgelenen niteliği evrensel ve kalıcıdır. Bu halkalar beş ayrı kıtayı kucaklamaktadır. Bütün dünyadan gelen sporcuları büyük spor şöleni olan Olimpik Oyunlarda bir araya getirerek doruk noktasına ulaştırmayı hedefler.

Olimpik antlaşma, Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nce kabul edilen temel ilkelerin, kuralların ve uygulama metinlerinin sistemli derlemesidir. Olimpik hareketin örgütlenme ve işleyiş hükümlerini belirler ve olimpik oyunların düzenlenme koşullarını saptar (21).

3.1.3. Olimpiyat Ateşi

Eski ve yeni olimpiyatlar arasındaki sürekliliğin sembolü olan olimpiyat ateşinin ilk defa Antalya ili Fenike ilçesinin Ardaşan Burnunun hemen gerisindeki günümüze eski ihtişamı ve güzelliği ile ulaşan Olimpos kentinin 7 km. kadar uzaklığında yer alan ve 2150 m. yükseklikte kayaların arasında yandığı bilinmektedir. Binlerce yıldan beri ve günümüzde de hala yanan bu alevin bulunduğu bölgeye köylüler ıralı, aleve de Yanartaş derler. Yunanlılar eski Olimpia'daki Altis'te olimpiyat ateşi yakma geleneğini güneş işınlarının szlmesi sonucu elde ettikleri ateşle sürdürmüşlerdir (22).

3.1.4. Uluslararası Olimpiyat Komitesi

Pierre de Coubertin'i önderliğinde 23 Haziran 1894 yılında kurulmuş olan ve Olimpiyatları düzenleyen organizasyon komitesidir. Komitenin merkezi İsviçre'nin Lozan kentinde yer almaktadır.

M. Ö. 776 ile 396 yılları arasında düzenlenen Antik Olimpiyat Oyunlarının tekrar düzenlenmesi amacı ile oluşturulan komite, 1894 yılında Sorbonne Üniversitesi'nde düzenlenen kongrede kurulmuştur. 37 spor kuruluşunu temsilen 78 kişi ve 9 ülkeden 20 delegenin de yer aldığı 2000'i aşkın bir davetli yer almıştır. "İnternational Athletic Congress" konulu toplantıda, Olimpiyat oyunları ile ilgili konular, amatörlük kavramının anlamı ve uygulanması yer almıştır. "Olympism" olarak adlandırılan diğer komitenin başında, Yunanlı Demitrios Vikelas ve komite üyeleri arasında da Amerikalı Dr. William M. Sloane yer almıştır. Coubertin, kongreden bir süre önce Revue de Paris dergisinde yayınladığı bir makalesinde canlandırılmasını istediği olimpiyat oyunlarının temel ilkelerini sıralamıştır. Olimpiyatlar kongreden iki yıl sonra Atina'da başladı ve Olimpizmin temel ilkeleri kongre sonucunda karara bağlandı.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi, Modern Yaz Olimpiyat Oyunları'nın yanı sıra ilki 1924 yılında Fransa'da gerçekleştirilen Kış Olimpiyatları'nı da organize etmektedir (23).

Kuruluşu itibariyle olimpik hareketi korumayı ve geliştirmeyi amaçlayan IOC'nin sorumlulukları şunlardır:

- Olimpiyat oyunlarını ve Olimpik hareketi dünya genelinde geliştirmek.
- Oyunlarda fiziksel ve ahlaki kalitenin geliştirilmesi.
- Olimpiyatları başlatmak ve yönetmek.

- Sporun gelişmesini sağlamak.

3.1.5. Olimpiyat Oyunları Programı

Olimpiyat Oyunlarının Programı mevcut kural ve işletme tüzüğüne uyum sağlayarak IOC tarafından Olimpiyat Oyunlarının yapılması için belirlenen ve Olimpiyat Oyunlarında yer alan tüm müsabakaların programıdır.

Programın bileşenlerini sporlar, yarışmalar ve disiplinler oluşturur. Bir disiplin, bir ya da daha çok yarışma içeren bir spor dalını ifade eder. Bir yarışma sonucunda sıralamanın ortaya çıktığı ve madalya ile diplomaların tevdi edilmesine yol açan spor ya da disiplinlerinden birinde yapılan bir etkinliktir.

Bütün sporların seçimi ve programa herhangi bir sporun dâhil edilmesine ilişkin şartlar ve kriterler tamamen kurulun yetki alanına girmektedir. Ancak yalnızca Dünya Anti-Doping Yönetmeliğini benimseyen ve uygulayan sporlar programa dahil edilebilir ve içinde kalabilir (24) .

Olimpiyat Oyunları’nda Uygulanabilecek Genel Hükümler;

Olimpiyat oyunları programı en az onbeş Olimpik spor içermelidir. Bu alt sınır Olimpik Kış Oyunları için geçerli değildir.

- Olimpiyat Oyunları yapıldıktan sonra IOC, programı revize eder. Her revizyon esnasında sporları, disiplinleri veya yarışmaları içermesi standartlarını yeniden gözden geçirilebilir ve yetkin IOC organları tarafında sporları, yarışmaları veya disiplinleri içermesi ya da oyunlardan hariç tutma konularında karar verilebilir.
- Olimpiyat Oyunlarının herhangi bir yapılışı için programın hazırlanması üzerine Kurulun vereceği herhangi bir karardan önce, programa dâhil olmak

üzere önerilen sporu yöneten IOC'ye IF'lerin o tarihteki Olimpiyat Oyunlarına katılacaklarını teyit etmeleri gerekmektedir.

- Olimpiyat Oyunlarına herhangi bir sporun, yarışmanın ya da disiplinin dâhil olması en geç o Olimpiyat Oyunlarının seçiminin yapıldığı kurul esnasında kararlaştırılmalıdır.
- Olimpiyat Oyunları programının belli yarışmaları veya disiplinleri içermesi kararı Olimpiyat Oyunlarının açılışından üç yıl önceye kadar IOC Yürütme Kurulu'na verilecektir (24).

Programın içerdiği sporlar bir çekirdek spordan ve diğer sporlardan oluşmaktadır. Çekirdek aşağıdaki IF'lerin yönettiği sporların arasından IOC İcra Kurulunun seçtiği en az 25 sporu içermektedir:

- Atıcılık Sporları Federasyonu
- Atletizm Federasyonları Birliği
- Badminton Dünya Federasyonu
- Baseball Federasyonu
- Basketbol Federasyonu
- Binicilik Federasyonu
- Birleşik Güreş Stilleri Federasyonu
- Bisiklet Birliği
- Boks Federasyonu
- Dünya Okçuluk Federasyonu
- Dünya Taekvondo Federasyonu
- Eskrim Federasyonu
- Futbol Federasyonları Birliği

- Halter Federasyonu
- Hentbol Federasyonu
- Hokey Federasyonu
- Jimnastik Federasyonu
- Judo Federasyonu
- Kano Federasyonu
- Kürek Federasyonu
- Masa Tenisi Federasyonu
- Modern Pentatlon Birliği
- Softball Federasyonu
- Tenis Federasyonu
- Triatlon Birliği
- Voleybol Federasyonu
- Yelken Federasyonu
- Yüzme Federasyonu (24)

IOC Yürütme Kurulunun önerisi üzerine, IOC'nin tanıdığı ve IF'lerin yönettiği sporların yanında ve kurul kararıyla çekirdekte yer almayan bir ya da daha fazla sporun seçebilmesi kurul kararına bağlıdır.

Kurul tarafından programa seçilen ek spor sayısı, toplam spor sayısının çekirdek sporları da içerincede 28 adedi aşmayacağı şekilde ayarlanmalıdır. Kurul daha sonra bunların çekirdek olmasını toplu olarak oyluyor, karar oyların basit çoğunluğu ile alınıyor. Çoğunluğa ulaşamadığı takdirde, Başkanın belirleyeceği şekilde Kurul ek oylama turları yapar. Bu oylama turlarına ilişkin programa eklenen tüm sporlar çekirdeği oluşturur.

Olimpik Kış Oyunları;

- Uluslararası Biatlon Birliği
- Uluslararası Buz Hokeyi Federasyonu
- Uluslararası Buz Pateni Birliği
- Uluslararası Bobsleigh ve Toboggan Federasyonu
- Dünya Curling Federasyonu
- Uluslararası Luge Federasyonu
- Uluslararası Ski Federasyonu (24).

Uygulanan Prosedür;

- Kurul çekirdek kabulünü toplu olarak oylar, karar oyların basit çoğunluğu ile alınır. Çoğunluğa ulaşamadığı takdirde, Başkanın belirleyeceği şekilde Kurul ek oylama turları yapar. Bu oylama turlarına ilişkin programa eklenen tüm sporlar çekirdeği oluşturur.
- Programın ek sporlar içermesi düşünüldüğü takdirde, takip edilecek prosedür gerekli değişiklikler yapılmış olarak Olimpiyat Oyunlarına uygulanacak prosedür ile aynı olacaktır.

Belirlenecek diğer hükümler şunlardır:

- Oyunların yapılması için teklif edilen tarihler.
- Oyunlardan evvel ve Oyunlar sırasındaki Milli Bayram veya Milli Tatil günleri,
- Yarışmaların geçici programı.
- Eğer gerekirse Adaylık Komitesinin, oyunların yapılacağı Kent'in seçilmesinden sonra, bazı ilave sporların organizasyonunu peşinen kabul etmesi.

- Engelliler için sergiler (24) .

3.1.6. Uluslararası Spor Organizasyonları

Uluslararası Spor Organizasyonları sporun evrensel değerleri içerisinde farklı dil, din ve ırka mensup ulusların dostluk ve kardeşlik duyguları ile yarışmaları amacını taşıyan ve Olimpiyat Komitesi ve Spor Federasyonlarının yarışma talimatlarına uygun olarak düzenlenen organizasyonlardır (25).

Uluslararası spor organizasyonları aşağıda yer almaktadır:

- Afrika Oyunları
- Akdeniz Oyunları
- Asya Oyunları
- Avrupa Şampiyonaları
- Balkan Oyunları Birliği
- Dünya Şampiyonaları
- Gençlik Oyunları
- İslam Ülkeleri Oyunları
- Karadeniz Oyunları
- Okul Spor Yarışmaları
- Olimpiyat Oyunları
- Pan Amerikan Oyunları
- Paralimpik Oyunları
- Profesyonel Ligler
- Üniversite Oyunları

3.1.7. Modern Olimpiyat Oyunlarının Türkiye'deki Kurucusu Selim Sırrı TARCAN

Selim Sırrı TARCAN, 1875 yılında Mora Yenişehir'de doğdu. Yenişehir'in 1880 yılında Yunanistan'da kalmasından dolayı annesiyle beraber İstanbul'a yerleşti.

Galatasaray Lisesini sonrada Mühendishane-i Harbiye'nin İstihkam sınıfından mezun oldu. Galatasaray Lisesine devamı sırasında Beden Eğitimi Hocası Ali Faik Bey kendisini çok etkiledi ve beden eğitimiyle ilgilenmesini sağladı. Faik Bey'le çalışmaları Mühendishane mektebindeyken de devam etti. Jimnastik çalışmalarını ilerletti.

1895 yılında istihkam zabitiyken İzmir'e görevli gelmesiyle Abdülhalim Memduh Bey'le tanıştı. Abdülhalim Bey Selim Sırrı'yı öğretmenlik yapmaya, beden eğitimi, spor konusunda makaleler yazmaya teşvik etti.

Selim Sırrı, bazı okullarda, özel jimnastik salonlarında jimnastik dersleri verirken, bir yandan da Hizmet gazetesi gibi gazetelerde makaleler yazmaya başladı. 1900 yılında İstanbul'a yüzbaşı olarak tayin olunan Selim Sırrı, artık spor hayatında kamuoyunu aydınlatıyor ve yeni eserler ortaya koyuyordu. 1908 yılında meşrutiyetin, ilanına kadar bu çalışmalarını sürdürdü. Bu arada IOC Başkanı Coubertin ile de bir görüşme yaparak, bir Milli Olimpiyat Komitesi kurmakla görevlendirildi. Ve IOC'nun Türkiye temsilcisi oldu. Meşrutiyetin ilanından sonra Selim Sırrı 'nın bir asker olarak siyasete fazla bulaştığı gerekçesiyle Paris'e gönderilmesi istendi. Ancak Selim Sım'nın isteği üzerine İsveç'e gönderildi.

Türkiye; Selim Sırrı TARCAN' ın büyük çabaları sayesinde olimpiyatlardaki yerini almış ve 1908 yılında ilk defa olimpiyatlara katılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti 1924 Paris Olimpiyatlarına katılmış, 1936 Berlin Olimpiyatlarında ilk defa

sporcularımız kürsüye çıkmıştır. İlk madalyamızı Mersinli Ahmet Kirişçi ve ilk altın madalyamızı da Yaşar Erkan almıştır. Türkiye bu güne kadar katıldığı olimpiyatlarda 30 altın madalya almayı başarmıştır (26).

Ateşe olarak gönderildiği Stockholm'de aynı zamanda Beden Terbiyesi Yüksek Okulunda 18 ay süreyle tahsild gören Selim Sırrı TARCAN, daha sonra 1911 yılında İstanbul'a döndü ve askerlikten ayrılarak Milli Eğitim Bakanlığında görev aldı.

Selim Sırrı TARCAN, Türkiye'de orta dereceli okullarda Beden Eğitimi dersinin konulması için çeşitli çalışmalar yaptı. Bu amaçla Çapa Kız Muallim Mektebinde Beden Eğitimi Öğretmeni yetiştirmek üzere kursların açılmasını sağladı. Ardından İmam Hatip Liseleriyle Öğretmen Okullarında ilk kez beden eğitimi dersi uygulanmaya başlandı. Yine kişisel çabalarıyla 17 Mayıs 1916 yılında Türkiye'de ilk kez "İdman Bayramı"düzenletti. Milli Olimpiyat Cemiyetini uzun yıllar idare ettikten sonra, 1922 yılında Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın kurulmasıyla Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'ni yeniden oluşturarak başkanlığa getirildi. Türkiye'yi IOC nezdindeki bir çok milletlerarası toplantılarda temsil ederek edindiği bilgileri ülkesine aktardı (26).

Selim Sırrı TARCAN, Cumhuriyet öncesi ve sonrasında modern beden eğitimini, İsveç'te öğrendikleri ışığında yılmadan yaygınlaştırmaya ve beden eğitiminin bir bilim dalı olduğunu ispatlamaya çalıştı. Yayınlanmış 57 kitabı ve 250'i aşan makalesi mevcuttur. Eserlerinin 28 kadarı eski yazıyla basılmıştır. Olimpiyat oyunları, Beden Terbiyesi Oyun-Cimnastik-Spor, İsveç'te gördüklerim, Spor Pedagojisi adlı eserleri en önemlilerindendir.

1935 yılında Beden Terbiyesi Başmüfettişliğinden emekli olan Selim Sırrı,1935-46 yılları arasında da Ordu Milletvekili olarak Mecliste bulundu. Spora hiçbir zaman politika ve ticareti sokmamış ve bunu eserlerinde açıklıkla belirtmiştir. Amacı sadece fertlere ve topluma hizmet olmuştur (26).

3.1.8. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesinin Kuruluş Amaçları

Kuruluş Tüzüğü'nün 1. maddesinde komitelerin amaçlarını; "Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin (IOC) statüsüne uygun olarak yurdumuzda amatör sporu ve spor ruhunu, olimpiyat hareketlerini geliştirmek, yaymak, korumak ve kuvvetlendirmek, araştırmalar yapmak ve yaptırmak sporculara olimpik liyakat esaslarına uygun hareket etmelerini sağlayıcı tedbirleri almaktır" şeklinde ifade etmiştir (27).

3.1.8.1. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK) İlke ve Görevleri

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Tüzüğü'ne göre kuruluşun ilke ve görevleri şöyledir:

- Spor bilincini ve ruhunu oluşturmak,
- Sporun kitlelere yayılmasını sağlamak,
- Olimpiyat ideali çerçevesi içinde spor yapma fikrini sağlamak ve bu fikrin korunmasını benimsetmek,
- Konusu ile ilgili araştırmalar yapmak,
- Bağımsız ve özerk olarak (her türlü politik, ekonomik, dinsel etkinin dışında kalarak) çalışmalarını devam ettirmek. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesinin temel görevi Olimpik Antlaşma kuralları çerçevesinde ve temel ilkeler

doğrultusunda Olimpik Hareketin ve sporun geliştirilmesini sağlamaktır. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi bu amaç çerçevesinde;

- Olimpiyatlara ve benzer oyunlara katılacak Türk sporcularının müsabakalara katılma yeteneklerini inceleyip onaylar, Olimpiyat ya da benzeri oyunların kabilelerini oluşturur, yönetir ve bu amaç etrafındaki tüm gereksinimleri karşılar ve tüm denetimleri yapmak,
- Spor federasyonları arasında çıkabilecek anlaşmazlıkları kesin sonuca bağlamak,
- Spor federasyonlarının Olimpiyat ve benzeri oyunlara katılabilmelerini kolaylaştıracak önlemleri almak,
- Türkiye'nin Olimpiyat ya da benzeri oyunlara katılmasını sağlamak ve Türkiye'de düzenlenmesi halinde ise gerçekleşmesi amacıyla ilgili resmi kuruluşlardan yeteri kadar parasal olanak, özel kuruluşlardan da yardım isteğinde bulunmak,
- Olimpik düşünce ve hareketi gerçekleştirmek amacıyla her türlü yayını yapmak, toplantılar düzenlemek,
- Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ne, Olimpik Hareket ve Olimpiyat Oyunlarının düzenlenmesi konularında tekliflerde bulunmak,
- Yılda bir defa "Olimpik Gün" adı altında kültür ve sanatı özendiren etkinlikler tertiplemek,
- Oyunların Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ni tatmin edecek şekilde ve öngördüğü koşullar çerçevesi içinde düzenleneceğini garanti etmek,
- Türk sporunun kalkınmasına yönelik eğitim vb. çalışmalar yapmak,
- Doping konusunda yapılan çalışmalar ve alınan önlemleri denetlemektedir (28).

Olimpiyat Komitesi“nin geliştirmekte olduğu stratejik plan çerçevesinde, 21 Aralık 2010 Salı günü Olimpiyatevi’nde olimpik sporcuların geniş çaplı katılımıyla bir çalışma toplantısı düzenlendi. Olimpiyatlara katılıp madalya kazanmış ve katılma potansiyeli olan sporcuların oyunlara daha iyi hazırlanabilmelerine katkıda bulunulması, aktif sporu bıraktıktan sonra kariyerlerinin daha etkin planlanmasına yardımcı olunması, onların görüş ve önerilerinin çeşitli platformlarda dile getirilebilmesi, kendileriyle koordinasyon ve işbirliğinin güçlendirilmesi amaçlanan toplantıya atıcılık, atletizm, badminton, basketbol, bisiklet, boks, buz hokeyi, buz pateni, cimnastik, eskrim, futbol, güreş, golf, halter, hentbol, hokey, judo, kano, kayak, kürek, masa tenisi, modern pentatlon, okçuluk, taekwondo, triatlon, tenis, voleybol ve yelken dallarında toplam 57 milli sporcu iştirak etti. Olimpiyat Oyunlarına hazırlık, katılım ve madalya kazanma süreçlerinde karşılaşılan başlıca sorunlar ve yapılması gerekenlerin tartışıldığı ilk bölümün ardından, “TMOK, sporcuların Olimpiyat Oyunları“na daha iyi hazırlanmalarına nasıl destek olabilir? Aktif spor hayatı sona ermeden sporcuların kariyer planlaması konusunda neler yapılabilir? Olimpik sporcular, Türkiye’de Olimpik değerlerin yayılmasına nasıl katkıda bulunabilir (29).

Sporcular, ülkemizde ve uluslararası alanda daha iyi nasıl tanıtılabilir?” sorularına yanıtlar arandı ve katılımcıların görüşleri alındı (27).

3.2. Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri (TOHM)

Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından geleceğin şampiyonlarını yetiştirmek amacıyla Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri (TOHM) adıyla hayata geçirilen proje sayesinde yeni nesillerin Türk sporu adına önemli başarılar elde etmesi

hedeflenmektedir. Olimpik merkezlerde 2020 ve 2024 olimpiyat oyunlarında ülkemizi temsil edecek yetenekli ve başarılı sporcuları yetiştirmektir.

Olimpiyatlara hazırlanan yetenekli ve başarılı sporcuların, belirli kriterler dahilinde seçilerek elit düzeyde yetiştirildiği Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri, 18 ilde (Ankara, Adana, Antalya, Artvin, Bolu, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Rize, Sakarya, Samsun, Trabzon) ve biri paralimpik olmak üzere 17 farklı olimpik branşta (Atıcılık, Atletizm, Bisiklet, Boks, Buz Pateni, Jimnastik, Eskrim, Güreş, Halter, Judo, Kano, Kayak, Kürek, Tekvando, Tenis, Okçuluk, Yüzme) faaliyet göstermektedir. Olimpiyat Hazırlık Merkezleri'nde sporcuların, performanslarını geliştirmesi, sosyal ve kişisel gelişimlerinin desteklenmesi hedeflenmektedir. Yatılı ve gündüzlü statüde faaliyet göstermekte olan merkezlere yerleştirilecek sporcuların aldıkları eğitimlerle Türk sporuna yön vermesi planlanmaktadır. Türkiye'nin dört bir yanında yapılan sporcu tarama çalışmalarıyla start verilen proje, kademe kademe başarılı sporculara ulaşmayı hedefler şekilde sürdürülmektedir. Olimpik Başarı Programı adı altında 5 farklı seviyeden oluşan projede en önemli kademeyi oluşturan Olimpiyat Hazırlık Merkezleri ve diğer aşamalar şu şekilde işleyecek (30);

1) Türkiye genelindeki ilkokul çağı ve öncesi çocuklar ile profesyonel ekiplerce yapılacak yetenek taraması sonucu Ulusal Yetenek Havuzu oluşturulması.

2) 81 ilde 17 yaş altı sporcular taranıp içlerinden yetenekli ve başarılı sporcuların seçilmesi. Sporcuların nakdi veya ayni olarak desteklenerek, kendi bulundukları illerde spor hayatlarına devam etmelerinin sağlanması. Belirli kriterler çerçevesinde yapılacak seçimler sonucu, TOHM' a yerleştirilmelerinin sağlanması.

3) Seçilen sporcuların yatılı veya gündüzlü statüde merkezlere yerleştirilmelerinin ardından, elit düzeyde yetiştirilmelerinin, performanslarının geliştirilmesinin, sosyal ve kişisel gelişimlerinin desteklenmesinin sağlanması.

4) TOHM' da performansları yükselen ve uluslararası başarılar elde etmiş profesyonel sporcuların, Olimpik Kamp Merkezleri'ne alınması, onlara özel spor ve gelişim programları eşliğinde uluslararası müsabaka deneyimi kazandırılması ve Elit Sporcu Merkezi'ne alınmaları için gerekli donanımlarının sağlanması.

5) Olimpiyatlarda altın madalya kazanması muhtemel, üst düzey sporculara ülkemizi en iyi şekilde temsil etmeleri amacıyla kendi branşları ile ilgili yoğun sportif ve kültürel programlar uygulanması, seçkin ve kapsamlı bir hazırlık ortamı sağlanması, sporcuların profesyonel kariyerinin, sağlığının ve sosyal hayatının korunması (31).

3.2.1.Yasal Dayanağı

Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri yönetmeliği, 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 ve 10 uncu maddelerine dayanılarak 11 Nisan 2015 tarihinde 29323 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Olimpik Hazırlık Merkezlerinin Kuruluş, Çalışma, Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği” kapsamında hazırlanmıştır (31).

3.2.2. Amacı ve Kapsamı

Bu Yönetmeliğin amacı; olimpiyatlara katılacak ve katılması muhtemel yetenekli sporcuların seçilmesi, yetiştirilmesi, performanslarının geliştirilmesi, eğitimlerinde ve sosyal gelişimlerinde müşterek ve standart bir uygulamanın sağlanması için olimpik hazırlık merkezlerinin kurulması, sporcu seçimi ve uyması

gereken kurallar ile bu TOHM'larda görev alacak olimpiik hazırlık merkezi koordinatörü, akademik danışman ve diğer görevlilerin çalışma, görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemektir (31).

3.2.3. Kuruluş ve Yönetimi

Olimpiyat veya paralimpik oyunlarına, ulusal veya uluslararası yarışmalara katılacak ve katılması muhtemel yetenekli sporcuların performanslarının geliştirilmesi, eğitimlerinde ve sosyal gelişimlerinde müşterek ve standart bir uygulamanın sağlanması için Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılacak inceleme sonucunda açılması uygun bulunan il müdürlükleri bünyesinde Bakan onayı ile TOHM kurulur (31).

3.2.4. TOHM Koordinatörlerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

TOHM'un sevk ve idaresinden il müdürlüğüne bağlı olarak görev yapan TOHM koordinatörü sorumludur. TOHM koordinatörü, öncelikle üniversitelerin beden eğitimi ve spor alanında eğitim görmüş kişiler arasından il müdürlüğünce görevlendirilir.

TOHM koordinatörünün görev ve yetkileri şunlardır:

- TOHM'un idaresinden ve disiplininden sorumlu olmak ve gerekli tedbirleri almak.
- TOHM'la ilgili çalışmaları düzenlemek, eğitim-öğretim ve antrenman programlarını uygulamak.
- TOHM'un personel, malzeme, ekipman ve diğer ihtiyaçlarının giderilmesi, çevrenin temizliği ve düzeni ile ilgili gerekli tedbirleri almak ve il müdürlüğü ile koordineli hareket etmek.

- Sporcuların çalışma dışında kalan zamanlarını değerlendirmeye yönelik sosyal ve kültürel etkinlikler organize etmek.
- Akademik danışman ve antrenörler tarafından hazırlanan çalışma programını duyurmak, il müdürlüğü ve Genel Müdürlüğe bildirmek.
- Doping, sağlık ve sosyal konularla ilgili olarak sporcuları bilgilendirici sunumlar yapılmasını sağlamak.
- Doping numune alımı için gelen görevlilere yardımcı olmak ve ilgili sporcuları hazırlamak.
- TOHM'un disiplinini sağlamak; disipline uymayan, huzur bozucu söz ve davranışlarda bulunan antrenör, sporcu ve diğer görevlileri uyarmak, tekrarı halinde tutanak düzenleyerek il müdürlüğüne bildirmek.
- TOHM'un günlük faaliyetleri hakkında düzenleyeceği raporu en geç ayda bir olacak şekilde Genel Müdürlüğe bildirilmek üzere il müdürlüğüne sunmak.
- Genel Müdürlüğün vereceği diğer görevleri yapmak (31).

3.2.5. Akademik Danışman Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Akademik danışmanın görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

- TOHM ile üniversiteler ve diğer kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini sağlamak.
- TOHM'un iş ve işlemlerini gözlemek ve raporlamak.
- TOHM'la ilgili sportif çalışmaları düzenlemek, eğitim-öğretim ve antrenman programlarını uygulatmak.
- Doping, sağlık, sportif ve sosyal konularla ilgili olarak sporcuları bilgilendirici toplantıları ve seminer programlarını planlamak.

- Alanında uzman kişilerden oluşan teknik ekipler kurarak, ilgili branşlarda teknik bilgilerin araştırılıp, gelişmelerin takip edilerek projeler hazırlanmasını sağlamak.
- Sporcu performansları ile ilgili raporları Genel Müdürlüğe ve federasyonlara bildirmek (31).

3.2.6. Eğitici, Öğreti ve Diğer Elemanlar

- TOHM'lara ilgili spor dalında yeterli sayıda antrenör, spor hekimi, beslenme uzmanı, fizyoterapist, spor masörü ile ihtiyaç duyulan memur ve diğer elemanlar il müdürlüğünce görevlendirilir.
- Birinci fıkrada sayılan personel, il müdürlüğünce kadrolu veya sözleşmeli olarak temin edilebileceği gibi diğer kurumlardan geçici olarak da görevlendirilebilir.
- Birinci fıkrada sayılan personelin görev, yetki ve sorumlulukları talimat ile belirlenir. Görev ve sorumluluklarını yerine getirmeyenler hakkında yasal işlem başlatılır.
- Öğretmenler, TOHM'larda resmi mesaieleri dışında antrenörlük, uzmanlık ve danışmanlık yapmak için görevlendirilebilirler.

TOHM'da;

a) Sözleşmeli olarak çalıştırılacak kişilere, her yıl sözleşmeli personel ücretleriyle ilgili Bakanlar Kurulu kararınca belirlenen limiti geçmemek üzere Genel Müdürün önerisi ile Bakanca tespit edilen brüt ücret,

b)Görevlendirilen diğer personele gündelik ve yol gideri 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa ve 23/7/2001 tarihli ve 2001/2863 sayılı Bakanlar

Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Gençlik ve Spor Hizmetleri Uygulamasında Görevlendirilecekler Ödenecek Ücretlerle İlgili Esaslara göre, ödenir (31).

3.2.7. Sporcuların Başvurusu ve Seçimi

TOHM'a kabul edilecek sporcular, spor branşı ile ilgili federasyonun ve Genel Müdürlüğün belirleyeceği kriterler dâhilinde başvuranlar arasından seçilirler. Başvuru zamanı, Değerlendirme Komisyonu tarafından eğitim ve öğretim dönemi öncesinde belirlenerek duyurulur. Ara dönemlerde de TOHM'a sporcu kabul edilebilir.

Başvurusu kabul edilen öğrencilerden aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Nüfus cüzdanının fotokopisi.
- b) Öğrenim belgesi.
- c) Veli tarafından verilecek noter tasdikli muvafakatname.
- ç) Hastane sağlık kurulu raporu.
- d) İki adet vesikalık fotoğraf.
- e) Dopingle ilgili sportif ceza almadığına dair beyan (31).

3.2.8. Değerlendirme Komisyonu Görev ve Sorumlulukları

Değerlendirme Komisyonu; Genel Müdür Yardımcısı veya Daire Başkanının başkanlığında, iki Genel Müdürlük ve iki ilgili federasyon temsilcisinden oluşur. Değerlendirme Komisyonu teknik bilgi ve uzmanlığından yararlanmak üzere uzmanlar çağırabilir.

Değerlendirme Komisyonu, üye tam sayısı ile gerektiğinde toplanır ve salt çoğunluk ile karar alır.

Değerlendirme Komisyonunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) TOHM'da yetiştirilecek sporcuları ilgili federasyon ve Genel Müdürlük tarafından birlikte belirlenen kriterlere göre seçmek.

b) TOHM'a kayıtlı sporcuların performanslarını ve verilecek maddi desteğin miktarını üç ayda bir değerlendirerek gerekli gördüklerinde değişiklik yapmak.

c) TOHM'a kayıtlı sporcuların disiplin komisyonu tarafından verilen raporlar göz önünde tutularak ilişkilerinin kesilmesine karar vermek (31).

3.2.9. Denetim ve Disiplin Komisyonu

TOHM; Daire Başkanının teklifi ve Genel Müdürün onayı ile oluşturulan komisyonca, her yıl en az dört defa, TOHM'un fiziki durumu, antrenör, eğitici ve diğer personel ile teknik ve çalışma programları yerinde denetlenir. Denetim sonucu düzenlenen rapor Genel Müdürlüğe sunulur.

TOHM'la ilgili disiplin işleri, il müdürlüğünce oluşturulacak disiplin komisyonu tarafından yürütülür. Disiplin komisyonu; il müdürünün başkanlığında; TOHM koordinatörü, spor şube müdürü, akademik danışman ve ilgili kıdemli branş antrenöründen oluşur (31).

3.2.10. Mali Konular

TOHM çalışanlarının ihtiyaçları ile sporcu öğrencilerin eğitim, öğretim ve diğer giderlerini karşılamak için TOHM'ların bulunduğu il müdürlüğü bütçesine her yıl Genel Müdürlük tarafından ödenek ayrılır. Ödeneğin yeterli olmadığı hallerde il müdürlüğü bütçesinin personel giderleri hariç diğer harcama kaleminden aktarma yapılabilir. Federasyonlar, sporcuların yetiştirilmesi amacıyla teknik eleman ve eğitim desteği verirler.

Her yıl TOHM'ların bulunduğu il müdürlüğünce, TOHM'da görevli antrenörler ile gündüzlü veya yatılı sporcu öğrencilere ilgili spor dalının özelliğine uygun olarak spor kıyafetleri ile araç-gereç verilebilir ve eğitim desteğı sağlanabilir.

TOHM'dan yararlanan yatılı veya gündüzlü eğitim alan sporcu öğrenciler için il müdürlüğünce spor dalının özelliğı de göz önünde bulundurularak TOHM'da beslenme desteğı sağlanır.

TOHM'da bulunan sporcuların ulusal veya uluslararası yarışmalar ile sportif amaçlı hazırlık kamplarına katılımları, ilgili federasyonlarla koordineli bir şekilde sağlanabilir ve masrafları il müdürlüğü bütçesinden karşılanabilir.

Genel Müdürlük tarafından TOHM'dan yararlanan sporculara, 3289 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesine dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre her ay harçlık ödemesi yapılır.

TOHM'da kayıtlı sporcu öğrencilerden genel sağlık sigortalısı ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğı kişi konumunda olmayanların veya diğerk mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların, TOHM'da kayıtlı bulundukları süre içerisinde, tüm tıbbi teşhis ve tedavi giderleri ile gerekli olan tıbbi araç ve gereç giderleri genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan usul ve esaslar ile tutarlar uygulanmak suretiyle il müdürlüğü bütçesinden karşılanır (31).

3.3. Kariyer

3.3.1. Tanımı

Kariyer, anlamı olarak bireyin çalışma hayatını planlamasıdır. Kariyer, bireyin tüm çalışma hayatını bütünleyen bir süreçtir. Kariyer, bireyin yaşamı boyunca hedeflediği işi ile ilgili pozisyonlar sıralanmasıdır (32). Geniş anlamda kariyer; yüksek gelir arzusu hedefi, sorumluluk alma, toplumsal statü, saygınlık ve güç, elde etme için iş hayatındaki mücadelesini ifade eder (33). Diğer bir görüş ise kariyeri, bireyin hayatı boyunca edindiği iş hayatına yönelik bilgi, birikim, tecrübe ile ilgili algıladığı tüm tutum ve davranışlar şeklinde tanımlamaktadır (34).

Kariyer, hayat boyu devam eden bir süreçtir, bir iştir, özel anlamda ise kariyer, iş hayatının başından ve emekliliğe kadar sürdürülen bir süreçtir (35, 36).

- İlerleme olarak kariyer, çeşitli görevler arasında dikey hareketliliği,
- Meslek olarak kariyer, çeşitli işler arasındaki dikey hareketliliği,
- Yaşam boyu yapılan işler dizini olarak kariyer, bireyin yaptığı işlerin bütününe kapsamaktadır.

Kişinin çalışma yaşamı boyunca üstlendiği işlerin bir bütünü olarak tanımlansa da, kariyer kavramı bu tanımın ötesinde daha geniş bir anlam ifade etmektedir. Bir kişinin sahip olduğu kariyeri, sadece onun sahip olduğu işleri değil işyerinde kendisine verilen iş rolüne ilişkin beklenti, amaç, duygu ve arzularını gerçekleştirebilmesi için eğitilmesi ve böylece sahip olduğu bilgi, beceri, yetenek ve çalışma arzusu ile o işletmede ilerleyebilmesi anlamını taşır (37).

Tüm bu tanımlara göre kariyer, bireyin hayatı boyunca sorumluluğunu aldığı tüm işler olarak kabul etmektedir. Burada önemli olan sadece çalışanın üstlendiği ve

sürdürdüğü iş değil, kendisine verilen bu işten sonra bu işe yönelik beklenti ve amaçları gerçekleştirmesinde gerekli olan eğitim, bilgi ve becerileri işe koşarak örgütte ilerleyebilmesidir (38).

3.3.2. Kariyer Kavramı

Kariyer sözcüğü, Türkçe'ye Fransızca “carriere” sözcüğünden geçmiştir. Fransa'nın güneyinde konuşulan Roman kökenli Provençal dilinde “carriera”(araba yolu) anlamına gelen sözcük Fransızca'da; meslek, herhangi bir meslekte aşılması gereken aşamalar, yaşamda seçilen yön, araba yarışına ayrılmış etrafı çevrili alan gibi anlamlarda da kullanılmaktadır.

1970'li yıllarda ele alınmaya başlayan bu kavram son zamanlarda iş literatüründe sıkça kullanılan bir sözcüktür. Kariyer, bir insanın çalışabileceği yıllar boyunca herhangi bir iş alanında adım adım ve sürekli olarak ilerlemesi, deneyim ve beceri kazanmasıdır. Kişinin çalışma yaşamı boyunca üstlendiği işlerin bir bütünü olarak tanımlansa da, kariyer kavramı bu tanımın ötesinde daha geniş bir anlam ifade etmektedir. Bir kişinin sahip olduğu kariyeri, sadece onun sahip olduğu işleri değil işyerinde kendisine verilen iş rolüne ilişkin beklenti, amaç, duygu ve arzularını gerçekleştirebilmesi için eğitilmesi ve böylece sahip olduğu bilgi, beceri, yetenek ve çalışma arzusu ile o işletmede ilerleyebilmesi olarak tanımlanır (37).

Kariyer, bireyin işe başlangıcından emekliliğine kadar olan süreçte, aynı örgüt içinde aynı iş için çeşitli görevler alarak yükselmeyi ifade ettiği gibi mesleğin değişik alanlarında faaliyet gösteren farklı örgütlerde farklı işlerde çalışmayı da ifade eder (39).

Dünyadaki hızlı değişim, kariyer kavramının da değişik açılardan ele alınmasına neden olmuştur. Hall (1996), geleceğin kariyer kavramını; sürekli değişen

veya örgüt tarafından değil birey tarafından yönlendirilen ve kendini tanıma, adaptasyon gerektiren bir süreç olarak tanımlamıştır (40).

Kariyer üzerine oluşturulan yeni anlayış; genellikle kariyeri çok yönlü kariyer olarak belirtmektedir. Çok yönlü kariyer; iki faktöre göre değişen kariyer olarak tanımlanır (41).

1. Kişinin ilgilerin ve kabiliyetlerindeki değişimler

2. İş ortamının ortaya koyduğu değişimler ve değerlendirmeler.

Çok yönlü kariyer anlayışında ilerleme yataydır, geleneksel yükselme anlayışının aksine (dikey hareketlilik) bireylerin rekabet alanını, iş ve diğer kişilerle bağlantılarının genişletilmesi esasına dayanır. Çok yönlü kariyerde amaç, öğrenme, ve kişisel gelişimdir. Geleneksel kariyer anlayışının amacı ise, ilerleme, başarı sağlama, başkalarının gözünde saygı görmek ve güçtür (42). Klasik kariyer tanımı ile karşılaştırıldığında kişilerin kendi kariyerlerini yönetmek konusunda asıl sorumluluğu aldıkları görülür. Çok yönlü kariyer anlayışı, çalışanların bir örgütte yalnızca yukarıya doğru yükselme veya tek bir konuda uzmanlaşmaları yerine, belirli alanlarda kişisel gelişim esaslı, bilgiyi araştıran ve bulan, bunların sonucunda psikolojik tatmine ulaşan bireyler konumuna getirmiştir.

3.3.3. Kariyer Kavramına Tarihsel Yaklaşım

Örgütler çalıştırılacak pozisyonlar için gerekli yetenek ve tecrübeye sahip kişileri aramayı tercih ederler. Örgütlerde meydana gelen küçülme, yapılanma gibi dönüşümlerde çalışanların kendilerini sürekli geliştirmeleri, yenilemeleri ve kariyer planlamaları yapmalarının gereği ortaya çıkmıştır.

Kariyer kavramında yeni bir anlayış gelişmiştir buda çok yönlü kariyer olarak tanımlanır ve açıklanmaktadır. Çok yönlü kariyer kavramı: kişinin yeteneklerini ve

ilgilendikleri ve bilgilendikleri alanlar, iş hayatındaki değişmelere ve göre değişen kariyer planlaması olarak tanımlanmaktadır. Klasik kariyer ile karşılaştırıldığında, çalışan kariyeryönetiminde esas sorumluluğu kendisi olduğunu bilmektedir (43).

Çok yönlü kariyerde birey örgütte birden fazla yerde görevlendirilip değerlendirilebilir. Bu görevlendirme ile çalışan kendini yenileme ve geliştirme fırsatı yakalayacaktır. Bu kariyer anlayışında amaç çalışanın psikolojik tatminidir. Çok yönlü kariyer kavramının diğer önemli bir özelliği de kalıplaşan bilgi ve tutumlardan bağı kalmadan sürekli öğrenme isteğinin bulunmasıdır.

Geleneksel anlayışta uzmanlık gerektiren eğitim ve bu eğitime duyulan güvenin yerini, insan ilişkilerindeki bilgi ve iş tecrübelerine güvenmeye gerektirmektedir. Bu sebeple örgüt içinde alınan karara katılarak, sorumluluk alma gibi unsurlar ön plana çıkmaktadır.

3.3.4. Kariyerin Önemi ve Kapsamı

Kariyer, insanın hayatında özel bir anlam ifade etmektedir. Bireyin çalışma ortamında birçok insanla iletişim kurması ve onlarla işbirliği içinde çalışması bir mesleğin sosyal yönünü, bu meslek sayesinde sağlayacağı iş doyumunu ise psikolojik yönünü oluşturur. Birey, çalışma yaşamına başlamasıyla birlikte, ihtiyaçlarını karşılamak, beklenti ve arzularını gidermek, geleceğe dönük planlama yaparak kademeli yapıda yükselmek başarılı olmak ister. Bu özelliklerin tümü bireyin psikolojik oluşumundan, tutum, duygu, ve düşüncelerinden kaynaklanmaktadır. Bu yönüyle kariyer, bireyin davranışsal yönünü ortaya koymaktadır. Kariyerin böyle durumlarda psikolojik boyutu ön plandır. Bu boyut kapsamında psikolojik olarak sağlıklı kabul edilen fizyolojik ihtiyaçları tatmin edilmiş birey, çalışma yaşamında kendini gerçekleştirme doğrultusunda kariyerinde ilerleme isteyecektir (44).

Kariyer kavramının kısaca özetlersek:

- Bireyin işe başlangıcında emekliliğine kadar olan süreci içerir.
- Bireyin çalışma hayatı boyunca çeşitli aşamalara ayrılır.
- Tutum ve davranışları kapsar.
- Örgüt içinde aynı iş için çeşitli görevler alarak yükselmeyi ifade eder.

Çalışma hayatının değişik alanlarında faaliyet gösteren farklı örgütlerde farklı işlerde çalışmayı da ifade eder.

3.3.5. Kariyer Hedeflerinin Belirlenmesi

Bireysel hedefinin belirleyen çalışan, bu hedefe uyumlu olarak çalışmayı ortaya konulması gereklidir. Başarının ilk koşulu, ne istediğini açık bir şekilde belirlemesidir. Bu, nereye ulaşmak istediği, neyi başarmak istediği ilgili bir düşüncedir. Bu düşünce çalışanın çalışma yaşamındaki rotadır.

Her mesleğin içinde bir çok uzmanlık gerektiren pozisyonlar bulunmaktadır. Kariyer hedeflerinin belirlenmesi, uzmanlık alanlarının, çalışma ortamının ve uzun dönemde hedeflenen en üst pozisyonun belirlenmesi anlamına gelmektedir (45).

Kariyer hedeflerinin belirlenmesinde araştırma, bilgi sahibi olma kendini geliştirme, karar verme gücü gerektirir.

3.3.6. Kariyer Seçimini Etkileyen Unsurlar

Bireyin çalışma hayatını ve nerede çalışmak istediğini etkileyen belli etmenler vardır. Bu etmenlerin en önemlileri şunlardır;

- Kişilik Gelişimi
- Değer Gelişimi
- Sosyal Geçmiş

- Bireysel Beklentiler

3.3.7. Kariyer Yönetimi

Kariyer yönetimi, bireylerin kariyer hedeflerine ulaşmasını sağlamak ve işgücü ihtiyacını tatmin etmek için yöneticilere imkan sağlayan hedeflerin planlaması, stratejilerin düzenlenmesi ve uygulanması sürecidir (46).

Kariyer yönetiminin amacı, bireylerin örgüt içinde ilgi ve becerilerine uygun işlerde istihdam edilmelerine yardımcı olmaktır. Bu nedenle bireysel ihtiyaç ve amaçlar ile örgütsel ihtiyaç ve amaçların bütünleştirilmesi yoluyla çalışanlarda iş tatmini, örgütte ise etkinlik ve verimliliğin artırılması sağlanır (47).

Kariyer yönetimi, gelecekteki insan kaynağı ihtiyacını karşılamak amacıyla, bir örgütün halen sahip olduğu elemanları değerlendirmeye ve geliştirmeye çalışması ve imkanlar yaratması olarak tanımlanabilir (48). Özetle kariyer yönetimi, iş görenlerin meslek hayatlarını planlama ve bu planların eyleme geçirilmesidir.

3.3.8. Kariyer Planlama

3.3.8.1. Kariyer Planlama Tanımı ve Kapsamı

Kariyer planlama, bireylerin; beceri, ilgi ve değerlerini dikkate alarak bunlara uygun amaçlar belirlediği ve bu amaçlara ulaşmak için planlama yaptıkları süreci ifade eder. Başka bir tanıma göre kariyer planlama, bireyin, kendisi, sahip olduğu fırsatlar ve sınırlılıklar, yaptığı seçimler ve bunların sonuçlarının farkında olarak kariyer hedeflerini belirlemek ve belli kariyer hedeflerine ulaştıracak iş, eğitim ve bunlarla ilgili gelişim programlarını planlamaktan oluşan bir süreçtir (49).

Kariyer planlama, bireylerin fırsatların, kısıtlamaların, alternatiflerin ve sonuçların farkına varmasını, kariyeri ile ilgili hedefleri belirlemelerini ve belirli

kariyer hedeflerine ulaşmak için zamanlama ve bu sürecin aşamalarındaki eğitim ve diğer gelişimsel deneyimleri programlama işlemidir (50).

Kariyer planlaması, kariyer yönetiminin bir bileşenidir ve kariyer hedefleri ile örgütsel olanakların uzlaştırılmasını içerir (51).

Kariyer planlama, kariyer kararlarının oluşturulduğu veya mevcut kararları etkileyen bir süreçtir. Kariyer planlama süreci tüm karar mekanizmaların bir araya getirildiği ve bu mekanizmaların uyumlu bir biçimde yerleştirilmesini gerektiren bir süreçtir (52).

Bu süreçte örgüt ve birey eşit derecede sorumluluğa sahiptir. Her ne kadar birey uygulayıcı olarak yalnız gibi gözükse de, arkasında örgütün desteği olmak zorundadır. Bireyin; kariyer bilgileri, örgüt koşul ve olanakları, araçları gibi konularda bilgilendirilmesi örgüt tarafından sağlanmak zorundadır. Bunun yanında örgüt kariyer planlaması yoluyla; bireysel eğitim ihtiyacını belirleme, işgörenin iş başarısını değerlendirme; iş doyumunu ve işe bağlılığını arttırma, yükselmeleri için işgörenleri geliştirme ve yeni alanlara girmeleri yolunda teşvik etme imkânına sahip olur.

İşgörenler de kariyer planlaması yolu ile kendi bilgilerini test edip, ilgi alanlarını ve yeteneklerini değerlendirme imkânına sahip olurlar (53).

Kariyer planlama, bireyin en mükemmel işi ve ya kariyeri elde etmesi demek değildir. Fakat bireyin, kendisi, işi ve ya dış dünya hakkında pek çok yeni bilgi edinmesini ve bu yönde kazanımlar elde etmesini sağlar. Bireyin kariyerinde, amaçlara ulaşmak için koşulları değerlendirme öngöründe bulunma ve hesaplamalar yapmayı gerektiren tercih evresidir (54).

Kariyer planları, bireylerin daha etkin kararlar verebilmesi ve geleceklerini güvence altına alabilmeleri için esnek ve gerçekçi tercihleri içermelidir. Kariyer planlaması, hem bireyin kişisel ihtiyaçlarını hem de bu ihtiyaçlarını kariyer yaşam planı içerisinde nasıl karşılayabileceğini vurgulamaktadır. Bu sebeple, Kariyer planlaması yapılırken bireylerin yeteneklerinin değerlendirilmesi ve ileride de ihtiyaç duyulacak yeteneklerin belirlenmesi önemli bir noktadır.

Kariyer planlama, günümüzde hem işletmeler hem de bireyler tarafından üzerinde önemle durulan bir faaliyettir. Kariyer planları kişilere, fikirlerini açıklığa kavuşturmalarında yardımcı olmaktadır. Kişinin geleceğinin, şeffaf bir biçimde canlandırılması demektir. Çalışanların kariyer gelişiminde işletme ve çalışanlar için kariyer planlaması, ileriye yönelik bir sorumluluk taşımaktadır (55).

3.3.8.2. Kariyer Planlamasının Önemi, Amaçları ve Faydaları

Kariyer planlamasının önemi günümüzde giderek artmaktadır. Çalışan nüfusun eğitim düzeyindeki artışı, kariyer planlama ve geliştirmeye verilen önemin hem çalışanlar hem de kurumlar tarafından artmasına sebep olmuştur (56).

İş dünyasında performans ve enerji önemi oldukça fazladır, fakat bugün daha fazlasına ihtiyaç duyulmaktadır. Değişen örgüt ihtiyaçları, sürekli öğrenme gereksinimi, iş konusunda deneyim kazanmanın ne kadar önemli olduğunun bilincine varılması ve örgüt politikasının önemli bir kariyer bilgisine ihtiyaç duyması kariyer planlamanın neden bu denli önemli olduğunun göstergesidir (57). Bireysel veya örgütsel olarak geleceğe yönelik yapılan tüm çalışmalar, hedefe gidebilecek tek bir yolu ele alarak değil, tüm ihtimaller doğrultusunda yarına hazırlanmayı gerektirmektedir. Bununla birlikte, geçmişten bugüne kadar kariyer planlama süreçlerinin hem örgüt hem de birey açısından ele alındığında, kariyer planlarının

değişimden etkilendiğini ve aynı zamanda değişime yön verdiğini söylemek mümkündür.

Günümüzde kariyer planlamasının oldukça önemi arz etmektedir. Çünkü çalışanların eğitim düzeyi arttıkça, hem kariyer planlaması yapan çalışanlar için hem de kurumların çalışan seçiminde önemli bir araştırma yapmasına gerektirmektedir (56). Çalışanlar yaşamlarının büyük bir kısmını iş ortamında geçirirler. Buda iş yaşamına daha ağırlık vermesine ve iş yaşamı ile ilgili planlarını önemli düzeyde tatmin sağlayacak biçimde düzenleme gereğini doğurmuştur. İş hayatının gereği hiyerarşik yapının yerini yatay ya da düz yapılanma almaktadır. Bu sebeple kariyer planlama daha da önem arz etmektedir. Kariyer planlaması yapan çalışanların ilerleyebileceği üst pozisyonların sınırlı sayıda olması, yukarıya doğru ilerlemeye alternatif olarak, yatay uzmanlaşmanın gündeme gelmesine neden olmuştur. Kurum içi kariyer planlama programları, kurumun ihtiyaçları ile elemanlarının bilgi ve becerilerinin eşleştirilmesi sonucu etkili yatay uzmanlaşmanın gerçekleşmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Kariyer planlama özellikle örgütler tarafından maliyet artırıcı olarak görülse de uzun vadeli olarak sonuçlarına bakıldığında geleceğe ve insana yatırım olarak ele alınmalıdır. Dolayısıyla getirisinin daha yüksek olacağının göz ardı edilmesi oldukça yanlış olacaktır. Kariyer planlamasının örgüte ve bireye olan yararları aşağıdaki gibidir;

Kariyer Planlamanın Bireylere Sağladığı Faydalar

- Personelin potansiyelini ortaya çıkarmak
- Terfi edebilecek personeli geliştirmek,
- Gelişmeye imkan sağlamak,

- Gizliliği azaltmak,
- Personelin gereksinimini tatmin etmek.
- Devir hızını düşürmek,

Kariyer Planlamasının Örgütte Sağladığı Faydalar

- İşgücü çeşitliliğine yardımcı olmak,
- Uluslararası istihdamı kolaylaştırmak,
- İş sadakatini sağlamak,
- Terfi edebilecek personeli belirlemek,
- Stokları azaltmak,
- Yer planlaması oluşturmak,
- Eşit işe eşit ücret vermek,
- Örgütsel hareketliliği sağlamak,
- Amaç belirlemeyi kolaylaştırmak.

3.3.8.3. Sporda Kariyer Planlaması

Sporda Kariyer planlaması, sporcuların sahip oldukları bilgi ve becerileri, yetenekleri ve güdülerinin geliştirilmesiyle spor alanında ilerleyişlerinin veya yükselmelerinin sağlanmasıdır.

Sporda kariyer planlaması, sporcuların değerleri ve ihtiyaçları ile spor deneyimleri ve fırsatları arasında en uygun ilişkiyi kurmayı amaçlayan bir sorun çözme ve karar alma sürecidir (58).

4. GEREÇ VE YÖNTEM

4. 1. Araştırmanın Modeli

Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde yer alan Olimpiyatlara katılan ve katılması muhtemel sporcuların kariyer planlama etkinliklerini ve spor başarılarını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlayan bu araştırma sporcuların görüşlerine dayalı olarak tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir.

4.2. Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini; olimpik spor branşı ile ilgili Federasyonlar ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın belirlediği kriterler dâhilinde seçilen ve TOHM bünyesinde (Ankara, Adana, Antalya, Artvin, Bolu, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Rize, Sakarya, Samsun, Trabzon) Olimpiyat oyunları hedefiyle hazırlıklarını sürdüren sporcular oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise; olimpik merkezler bünyesinde yer alan ve gönüllülük esasıyla ulaşılan 14 yaş ve üzeri 270 sporcu oluşturmaktadır.

4.3. Veri Toplama Araçları

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında ve 2017 yılında yapılan "Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde (TOHM) Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlamaları ve Spor Başarılarında Etkili Olan Faktörlerin İncelenmesi" konulu araştırmada Bingöl (2011) tarafından geliştirilen, güvenilirlik ve geçerliliği yapılan likert tipi "Sporcu Kariyer Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, ilk bölümünde sporcuların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 10 soru, ikinci bölümünde ise sporcuların spora başladıkları dönemdeki kariyer planlamalarını ölçmeye yönelik 47 sorudan oluşmaktadır. Araştırmada

sporcuların kariyer planlamaları ve spor başarılarını etkileyen faktörler araştırılmıştır. Gerçekleştirilen çalışma sonucunda spor yapılan döneme ait kariyer planlaması ölçeği için genel güvenirlik katsayısı (Crombach Alpha) 0,848 olarak uygulanabilir bulunmuştur. Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek için yapılan faktör analizi sonuçlarına göre spor yapılan döneme ait kariyer planlama ölçeği Tablo I' de görüldüğü üzere 4 ayrı faktörde incelenmiştir. Bunlar; Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler, Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler, Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler ve son olarak da sporcuların spor yaptıkları dönemde Sporun Kazanımları adı altında alt boyutlara ayrılmıştır. Ankete katılan sporculara verilen önermelerle ilgili görüşlerini, çok olumludan çok olumsuzza kadar sıralanan seçeneklerden önem derecelerine göre ifade etmeleri istenmiştir.

Buna göre Likert ölçeği;

- (5) Kesinlikle Katılıyorum,
- (4) Katılıyorum,
- (3) Kısmen Katılıyorum,
- (2) Katılmıyorum,
- (1) Hiç Katılmıyorum.

Şeklinde tanımlanmıştır.

Ölçek sonuçları $5.00-1.00 = 4.00/5=0,8$ puanlık bir genişliğe dağılmıştır. Bu genişlik beşe bölünerek ölçeğin kesim noktalarını belirleyen düzeyleri belirlemiştir.

Buna göre;

- 1.00-1.79 puan aralığı, "Hiç Katılmıyorum",
- 1.80-2.59 puan aralığı "Katılmıyorum",
- 2.60-3.39 puan aralığı "Kısmen Katılıyorum",
- 3.40-4.19 puan aralığı "Katılıyorum" ve

4.20-5.00 puan aralığı ise "Kesinlikle Katılıyorum" olarak değerlendirilmektedir.

Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Spor Yaptıkları Dönemde Kariyer Planlama Boyutlarının Faktör Yapısı ve Güvenirlikleri

Boyutlar	Maddeler	Faktör yükleri	Varyans	Güvenirlik katsayıları
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	SKD1 1	,871	0,122	0,667
	SKD1 2	,666		
	SKD1 3	,568		
	SKD1 4	,690		
	SKD1 5	,413		
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	SKD2 6	,567	0,198	0,827
	SKD2 7	,589		
	SKD2 8	,514		
	SKD2 9	,674		
	SKD2 10	,717		
	SKD2 11	,520		
	SKD2 12	,574		
	SKD2 13	,568		
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	SKD2 14	,583	0,149	0,735
	SKD3 15	,389		
	SKD3 16	,558		
	SKD3 17	,499		
	SKD3 18	,600		
	SKD3 19	,678		
	SKD3 20	,588		
	SKD3 21	,619		
	SKD3 22	,491		
	SKD4 23	,720		
Spor Yaptığı Dönemde Sporun Kazanımları	SKD4 24	,667	0,261	0,942
	SKD4 25	,700		
	SKD4 26	,552		
	SKD4 27	,525		
	SKD4 28	,547		
	SKD4 29	,680		
	SKD4 30	,700		
	SKD4 31	,625		
	SKD4 32	,586		
	SKD4 33	,565		
	SKD4 34	,557		
	SKD4 35	,636		
	SKD4 36	,625		
	SKD4 37	,562		
	SKD4 38	,681		
	SKD4 39	,580		
	SKD4 40	,494		
	SKD4 41	,598		
	SKD4 42	,667		
	SKD4 43	,713		
	SKD4 44	,694		
	SKD4 45	,725		
	SKD4 46	,693		
	SKD4 47	,497		
		Toplam varyans	%76	

Şekil 1. Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Spor Yaptıkları Dönemde Kariyer Planlama Boyutlarının Faktör Yapısı ve Güvenirlikleri

Boyutları oluşturan maddelerin faktör yükleri, varyans ve güvenirlik kat sayısı görülmektedir.

4.4. Verilerin İstatistiksel Analizi

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar (Frekans, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) uygulanmıştır. Hipotez testleri olarak normal dağılım gösteren değişkenler için t-testi ve tek yönlü varyans analizi Anova (LSD) testleri, değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon analizi yapılmıştır.

4.5. Aletli ve Aletsiz Spor Branşları

Araştırmamıza katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde yer alan olimpik sporcular branş türlerine göre; Aletli Spor Branşları (Atıcılık, Bisiklet, Eskrim, Halter, Kano, Okçuluk ve Tenis) ve Aletsiz Spor Branşları (Atletizm, Boks, Cimnastik, Güreş, Judo, Taekwondo ve Yüzme) olarak değerlendirilmiştir.

5. BULGULAR

5.1. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bulgular

Tablo 1. Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Demografik Özellikleri

		Sayı (N)	Yüzde (%)
Cinsiyeti	Bayan	98	36,3
	Erkek	172	63,7
	Toplam	270	100,0
Yaş	14-17	164	60,7
	18-21	77	28,5
	22-25	29	10,7
	Toplam	270	100,0
Spora başlama yaşı	1-5 yaş	16	5,9
	6-10 yaş	121	44,8
	11-15 yaş	126	46,7
	16 ve üstü yaş	7	2,6
	Toplam	270	100,0
Spor Yapma Süresi	1-5 yıl	57	21,1
	6-10 yıl	134	49,6
	11-15 yıl	69	25,6
	16 ve üstü yıl	10	3,7
	Toplam	270	100,0
Öğrenim durumu	İlköğretim	27	10,0
	Lise	159	58,9
	Üniversite	82	30,4
	Y.Lisans/Doktora	2	,7
	Toplam	270	100,0
Medeni durumu	Bekar	270	100,0
Yaşadığı Yer	Köy/Kasaba	1	,4
	İlçe	21	7,8
	İl	107	39,6
	Büyükşehir	141	52,2
	Toplam	270	100,0
Aylık Gelir Düzeyi	0-500	107	39,6
	501-1000	76	28,1
	1001-2000	56	20,7
	2001 ve üzeri	31	11,5
	Toplam	270	100,0

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 97'si (%36,3) bayan, 172'si (%63,7) erkektir.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların yaş gruplarına göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 164'ü (%60,7) 14-17 yaş, 77'si (%28,5) 18-21 yaş ve 29'u (%10,7) 22-25 yaş aralığındadır.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların spora başlama yaşına göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 16'si (%5,9) 1-5 yaşında, 121'i (%44,8) 6-10 yaşında, 126'si (%46,7) 11-15 yaşında, 7'si (%2,6) 16 ve üstü yaş aralığında spora başlamıştır.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların, spor yapma süresine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 57'si (%21,1) 1-5 yıl, 134'ü (%49,6) 6-10 yıl, 69'ü (%25,6) 16-20 yıl, 10'u (%3,7) 16 ve üstü yıldır spor yaptığı görölmüştür.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların eğitim durumlarına göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 27'si (%10,0) İlköğretim, 159'ü (%58,9) Lise, 82'si (%30,4) üniversite, 2'si (%0,7) yüksek lisans veya doktora eğitimi aldığı görölmüştür.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların medeni durumuna göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 270'i (%100,0) bekar olduğu görölmüştür.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların yaşadığı yere göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpik sporcuların 1'i (%0,4) Köy/kasaba, 21'i (%7,8) İlçe, 107'si (%39,6) il, 141'inin (%52,2) Büyükşehirde yaşadığı görülmüştür.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların gelir düzeyine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpik sporcuların 104'ü (%39,04) 0-500 TL, 76'sı (%28,1) 501-1000 TL, 56'sı (%20,7) 1001-2000 TL, 31'i (%11,5) 2001 TL ve üzerinde gelir düzeyine sahip olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların gelir düzeyine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpik sporcuların 104'ü (%39,04) 0-500 TL, 76'sı (%28,1) 501-1000 TL, 56'sı (%20,7) 1001-2000 TL, 31'i (%11,5) 2001 TL ve üzerinde gelir düzeyine sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Olimpik Branşlara Göre Dağılımı.

Olimpik Branşınız	Sayı (N)	Yüzde (%)
Atıcılık	16	5,9
Atletizm	17	6,3
Bisiklet	14	5,2
Boks	8	3,0
Cimnastik	15	5,6
Eskrim	5	1,9
Güreş	25	9,3
Halter	40	14,8
Judo	59	21,9
Kano	13	4,8
Okçuluk	20	7,4
Taekwondo	15	5,6
Tenis	5	1,9
Yüzme	18	6,7
Toplam	270	100,0

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların olimpiik branşlarına göre dağılımı Tablo 2' de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 16'sı (%5,9) Atıcılık, 17'si (%6,3) Atletizm, 14'ü (%5,2) Bisiklet, 8'i (%3,0) Boks, 15'i (%5,6) Cimnastik, 5'i (%1,9) Eskrim, 25'i (%9,3) Güreş 40'ı (%14,8) Halter, 59'u (%21,9) Judo, 13'ü (%4,8) Kano, 13'ü (%4,8) Okçuluk, 15'i (%5,6) Taekwondo, 5'i (%1,9) Tenis, 18'inin (%6,7) Yüzme branşında yer aldığı görülmüştür.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Branş Türüne Göre Dağılımı.

Branş türü	Sayı (N)	Yüzde (%)
Aletli spor branşları	113	41,9
Aletsiz spor branşları	157	58,1
Toplam	270	100,0

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların branş türüne göre dağılımı Tablo 3' de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların yaptıkları branş türüne göre 113'ünün (%41,9) aletli branşlarda, 157'sinin (%58,1) ise aletsiz spor branşlarında yer aldıkları görülmüştür.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Olimpiik Merkezlerde Bulunma Yıllarına Göre Dağılımı.

Olimpiyat Hazırlık Merkezindeki Yılı	Sayı (N)	Yüzde (%)
1 yıl	52	19,3
2 yıl	112	41,5
3 yıl	88	32,6
4 yıl	18	6,7
Toplam	270	100,0

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların Olimpiyat hazırlık merkezindeki yıllara göre dağılımı Tablo 4'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpiik sporcuların 52'si (%19,3) bir yıl,

112'si (%41,5) iki yıl, 88'i (%32,6) üç yıl ve 18'inin (%6,7) dört yıldır Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer aldıkları görülmüştür.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Olimpik Branşlarda Elde Ettikleri En İyi Derecelere Göre Dağılımı

En iyi Dereceniz	Sayı (N)	Yüzde (%)
Birincilik	107	39,6
İkincilik	63	23,3
Üçüncülük	60	22,2
Dördüncülük	14	5,2
Beşincilik	14	5,2
Altıncılık ve üzeri derece	12	4,5
Birincilik	270	100,0

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların olimpik branşlarda elde ettikleri en iyi derecelere göre dağılımı Tablo 5'de verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpik sporcuların 107'si (%39,6) birincilik, 63'ü (%23,3) ikincilik, 60'ı (%22,2) üçüncülük 14'ü (%5,2) dördüncülük, 14'ü (5,2) beşincilik ve 12'sinin (%4,5) altıncılık ve üzerinde derece yapmış sporculardan oluştuğu görülmüştür.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Yaptıkları En İyi Derecelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Sayı (N)	Yüzde (%)
1995	1	,4
2010	1	,4
2012	4	1,5
2013	9	3,3
2014	33	12,2
2015	69	25,6
2016	113	41,9
2017 yılı ilk altı ayı	40	14,8
Toplam	270	100,0

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların yaptıkları en iyi derecelerin yıllara göre dağılımı Tablo 6' da verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan olimpik sporcuların 1'i (%0,4) 1995 yılında, 1'i (%0,4) 2010 yılında, 4'ü (%1,5) 2012 yılında, 9'u (%3,3) 2013 yılında, 33'ü (12,2) 2014 yılında, 69'u (%25,6) 2015 yılında 113'ü (%41,9) 2016 yılında, 40'ının (%14,8) 2017 yılı ilk altı ayında dereceye girmiş sporculardan oluştuğu görülmüştür.

Tablo 7. Cinsiyet Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Branşlara Göre Dağılımı

Olimpik Branşınız	Cinsiyeti				Toplam N (%)	
	Kadın N (%)		Erkek N (%)			
Aletli spor branşları						
Atıcılık	8	(50,0)	8	(50,0)	16	(100,0)
Bisiklet	5	(35,7)	9	(64,3)	14	(100,0)
Eskrim	3	(60,0)	2	(40,0)	5	(100,0)
Halter	13	(32,5)	27	(67,5)	40	(100,0)
Kano	6	(46,2)	7	(53,8)	13	(100,0)
Okçuluk	3	(15,0)	17	(85,0)	20	(100,0)
Tenis	4	(80,0)	1	(20,0)	5	(100,0)
Aletsiz spor branşları						
Atletizm	1	(5,9)	16	(94,1)	17	(100,0)
Boks	0	(,0)	8	(100,0)	8	(100,0)
Cimnastik	10	(66,7)	5	(33,3)	15	(100,0)
Güreş	0	(,0)	25	(100,0)	25	(100,0)
Judo	29	(49,2)	30	(50,8)	59	(100,0)
Taekwondo	8	(53,3)	7	(46,7)	15	(100,0)
Yüzme	8	(44,4)	10	(55,6)	18	(100,0)
Toplam	98	(36,3)	172	(63,7)	270	(100,0)

χ^2 : 49,50 df:13, p: 0,00

Tablo 7'de Cinsiyet dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların branşlara göre dağılımları incelendiğinde; Atıcılık branşında 8'i (%50,0) erkek ve bayan sporculardan, Atletizm branşında 1'i (%5,9) Bayan, 16'sı (%94,1) erkek, Bisiklet branşında 5'i (%35,7) bayan, 9'u (%64,3) erkek, Yüzme branşında 8'i (%100) erkek, Cimnastik branşında 10'u (%66,7) bayan, 5'i (%33,3) erkek, Eskrim branşında 3'ü (%60) bayan, 2'si (%40) erkek, Güreş branşında 25'i (%100) erkek,

Halter branşında 13'ü (%32,5) bayan, 27'si (%67,5) erkek, Judo branşında 29'u (%49,2) bayan 30'u (%50,8) erkek, Kano branşında 6'sı (%46,2) bayan, 7'si (%53,8) erkek, Okçuluk branşında 3'ü (%15,0) bayan, 17'si (%85) erkek, Taekwondo branşında 8'i (%53,3) bayan, 7'si (%46,7) erkek, Tenis branşında 4'ü (%80,0) bayan 1'i (%20) erkek ve Yüzme branşında 8'i (%44,4) bayan 10'unun (%55,6) erkek sporculardan oluştuğu görülmüştür. Buna göre Atletizm, Boks, Güreş ve Halter gibi olimpik branşları seçme konusunda erkek sporcuların daha etkin oldukları görülmüştür. (p:0,00)

Tablo 8. Cinsiyet Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Yaptıkları Branş Türüne Göre Dağılımı

		Cinsiyeti		Toplam N (%)
		Kadın N (%)	Erkek N (%)	
Branş türü	Aletli Spor Branşları	42 (37,2)	71 (62,8)	113 (100,0)
	Aletsiz Spor Branşları	56 (35,7)	101 (64,3)	157 (100,0)
Toplam		98 (36,3)	172 (63,7)	270 (100,0)

χ^2 : 0,64 df:1, p: 0,800

Tablo 8'de Cinsiyet dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların yaptıkları branş türüne göre dağılımları incelendiğinde; aletli spor branşlarının 42'si (%37,2) bayan, 71'i (%62,8) erkek, aletsiz spor branşlarının ise 56'sı (%35,7) bayan, 101'inin (%64,3) erkek sporculardan oluştuğu görülmüştür. Branş türüne göre branş seçmede cinsiyete göre farklılık görülmemiştir (p:0,80)

Tablo 9. Cinsiyet Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Yaptıkları Başarıları Göre Dağılımı.

Alınan Derece	Cinsiyeti		Toplam
	Kadın	Erkek	
Birincilik	44 (41,1)	63 (58,9)	107 (100,0)
İkincilik	22 (34,9)	41 (65,1)	63 (100,0)
Üçüncülük	19 (31,7)	41 (68,3)	60 (100,0)
Dördüncülük	4 (28,6)	10 (71,4)	14 (100,0)
Beşincilik	4 (28,6)	10 (71,4)	14 (100,0)
Altıncılık ve üzeri derece	5 (41,7)	7 (58,3)	12 (100,0)
Toplam	98 (36,3)	172 (63,7)	270 (100,0)

χ^2 : 2,55 df:5, p: 0,768

Tablo 9’da Cinsiyet dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların yaptıkları başarıları incelendiğinde; birincilik derecesinde 44’ü (%41,1) bayan 63’ü (%58,9) erkek, ikincilik derecesinde 22’si (%34,9) bayan, 41’i (%65,1) erkek, üçüncülük derecesinde 19’u (%31,7) bayan, 41’i(%68,3) erkek, dördüncülük derecesinde 4’ü (%28,6) bayan, 10’u (%71,4) erkek, beşincilik derecesinde 4’ü (%28,6) bayan, 10’u (%71,4) erkek, altıncılık ve üzerindeki derecelerde ise 5’i (%41,7) bayan, 7’sinin (%58,3) erkek sporculardan oluştuğu görülmüştür. Başarı sıralamasına bakıldığında cinsiyete göre farklılık görülmemiştir. (p: 0,768)

Tablo 10. Yaş Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Yaptıkları Başarıları Göre Dağılımı

En iyi Dereceniz	Yaş			Toplam
	14-17	18-21	22-25	
Birincilik	59 (55,1)	38 (35,5)	10 (9,3)	107 (100,0)
İkincilik	38 (60,3)	17 (27,0)	8 (12,7)	63 (100,0)
Üçüncülük	34 (56,7)	16 (26,7)	10 (16,7)	60 (100,0)
Dördüncülük	12 (85,7)	2 (14,3)	0 (0,0)	14 (100,0)
Beşincilik	11 (78,6)	2 (14,3)	1 (7,1)	14 (100,0)
Altıncılık ve üzeri derece	10 (83,3)	2 (16,7)	0 (0,0)	12 (100,0)
Toplam	164 (60,7)	77 (28,5)	29 (10,7)	270 (100,0)

χ^2 : 17,55 df:10, p: 0,031

Tablo 10’da Yaş dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların yaptıkları başarıları incelendiğinde; birincilik derecesinde 59’u (%55,1)14-17 yaş, 38’i (%35,5) 18-21 yaş, 10’u (%9,3) 22-25 yaş aralığında, ikincilik derecesinde 38’si (%60,3) 14-17 yaş, 17’si (%27,0) 18-21 yaş, 8’i (%12,7) 22-25 yaş aralığında, üçüncülük derecesinde 34’ü (%56,7) 14-17 yaş, 16’sı (%26,7) 18-21 yaş, 8’i (%12,7) 22-25 yaş aralığında, dördüncülük derecesinde 12’si (%85,7) 14-17 yaş, 2’si (%14,3) 18-21 yaş, aralığında, beşincilik derecesinde 11’i (%78,6) 14-17 yaş, 2’si (%14,3) 18-21 yaş, 1’i (%7,1) 22-25 yaş aralığında, altıncılık ve üzerindeki derecelerde 10’u (%83,3) 14-17 yaş, 2’si (%16,7) 18-21 yaş aralığında olduğu görülmüştür. Yaş değişkenine göre başarı sıralamasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (p: 0,031). Buna göre 14-17 yaş aralığındaki sporcularda başarı oranının daha yüksek seviyede olduğu görülmüştür.

Tablo 11. Aylık Gelir Düzeyi Dağılımına Göre Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Yaptıkları Başarıları Göre Dağılımı

	Aylık Gelir Düzeyi				Toplam
	0-500	501-1000	1001-2000	2001 ve üzeri	
Birincilik	38 (35,5)	31 (29,0)	28 (26,2)	10 (9,3)	107 (100)
İkincilik	22 (34,9)	18 (28,6)	15 (23,8)	8 (12,7)	63 (100)
Üçüncülük	26 (43,3)	15 (25,0)	10 (16,7)	9 (15,0)	60 (100)
Dördüncülük	7 (50,0)	4 (28,6)	1 (7,1)	2 (14,3)	14 (100)
Beşincilik	6 (42,9)	6 (42,9)	1 (7,1)	1 (7,1)	14 (100)
Altıncılık ve üzeri derece	8 (66,7)	2 (16,7)	1 (8,3)	1 (8,3)	12 (100)
Toplam	107 (39,6)	76 (28,1)	56 (20,7)	31 (11,5)	270 (100)

χ^2 : 12,78 df:15, p: 0,619

Tablo 11’de Aylık Gelir Düzeyi dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların yaptıkları başarıları bakıldığında; birincilik derecesinde 38’i (%35,5) 0-500 TL, 31’i (%29,0) 501-1000TL, 28’i (%26,2) 1001-2000 TL, 10’u (%9,3) 2001TL ve üzerinde gelir düzeyine, ikincilik derecesinde

22'si (%34,9) 0-500 TL, 18'i (%28,6) 501-1000TL, 15'i (%23,8) 1001-2000 TL, 8'i (%12,7) 2001TL ve üzerinde gelir düzeyine, üçüncülük derecesinde 26'si (%43,3) 0-500 TL, 15'i (%25,0) 501-1000TL, 10'u (%16,7) 1001-2000 TL, 9'unun ise (%15,0) 2001TL ve üzerinde gelir düzeyine sahip oldukları görülmüştür. Başarı sıralamasında gelir düzeyinin bir etkisinin olmadığı, yani anlamlı bir farklılığın oluşmadığı görülmüştür (p: 0,619).

Tablo 12. Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Bulunma Yılı Dağılımına Göre Sporcuların Elde Ettikleri Başarılarla Göre Dağılımları.

Olimpiyat Hazırlık Merkezindeki Yılına					
	1 yıl	2 yıl	3 yıl	4 yıl	Toplam
Birincilik	17 (15,9)	44 (41,1)	33 (30,8)	13 (12,1)	107 (100)
İkincilik	15 (23,8)	25 (39,7)	21 (33,3)	2 (3,2)	63 (100)
Üçüncülük	11 (18,3)	20 (33,3)	26 (43,3)	3 (5,0)	60 (100)
Dördüncülük	5 (35,7)	8 (57,1)	1 (7,1)	0 (,0)	14 (100)
Beşincilik	1 (7,1)	8 (57,1)	5 (35,7)	0 (,0)	14 (100)
Altıncılık ve üzeri derece	3 (25,0)	7 (58,3)	2 (16,7)	0 (,0)	12 (100)
Toplam	52 (19,3%)	112 (41,5)	88 (32,6)	18 (6,7)	270 (100)

χ^2 : 37,78 df:15, p: 0,045

Tablo 12'de Olimpiyat hazırlık merkezlerinde bulunma yılına göre sporcuların elde ettikleri başarılarla bakıldığında; birincilik derecesinde 17'si (%15,9) bir yıl, 44'ü (%41,1) iki yıl, 33'ü (%30,8) üç yıl, 13'ü (%12,1) dört yıl, ikincilik derecesinde 15'i (%23,8) bir yıl, 25'i (%39,7) iki yıl, 21'i (%33,3) üç yıl, 2'si (%3,2) dört yıl, üçüncülük derecesinde 11'i (%18,3) bir yıl, 20'si (%33,3) iki yıl, 26'sı (%43,3) üç yıl, 3'ü (%5,0) dört yıl, dördüncülük derecesinde 5'i (%35,7) bir yıl, 8'i (%57,1) iki yıl, 1'inin ise (%7,1) üç yıl süreyle hazırlık merkezinde yer alan sporculardan oluşmuştur. Bu sonuçlara göre olimpiyat hazırlık merkezinde iki ve üç yıl süreyle yer alan sporcuların dereceye girme oranlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

5.2. Olimpiyat Hazırlık Merkezinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Analizi

Tablo 13. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutları Puanlarının Ortalamaları

Boyutlar	N	Min	Max	Ort	ss
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	270	1,40	5	3,50	0,822
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	270	1,44	5	3,53	0,796
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	270	1,88	5	3,66	0,668
Sporun Kazanımları	270	1,44	5	4,20	0,561

Tablo 13’de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde bulunan sporcuların kariyer planlama boyutları puanlarının ortalamaları incelendiğinde, *Spor Yaptığı Dönemde Sporun Kazanımları* puanlarının ortalamasının en yüksek ($4,20 \pm 0,56$), *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanlarının ortalamasının ($3,66 \pm 0,66$), *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanlarının ortalamasının ($3,53 \pm 0,79$), *Spora Başlamada Etkili Olan faktörler* puanlarının ortalamasının ($3,50 \pm 0,82$) en düşük olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre en yüksek ortalamanın *Sporun Kazanımları Faktörü*’nde olduğu görülmüştür.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyatlar Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcularının Kariyer Planlama Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşması.

	Cinsiyeti	N	Ort	Ss	t	p
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	Kadın	98	3,542	0,851	0,568	0,571
	Erkek	172	3,483	0,806		
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	Kadın	98	3,539	0,923	0,118	0,906
	Erkek	172	3,527	0,717		
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	Kadın	98	3,660	0,708	0,001	0,999
	Erkek	172	3,660	0,647		
Sporun Kazanımları	Kadın	98	4,226	0,503	0,394	0,694
	Erkek	172	4,198	0,593		

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *cinsiyet değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunamamıştır ($t=0,568$; $p=0,571>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *cinsiyet değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunamamıştır ($t=0,118$; $p=0,906>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *cinsiyet değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunamamıştır ($t=0,001$; $p=0,999>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları* boyutu ortalama puanlarının *cinsiyet değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunamamıştır ($t=0,394$; $p=0,694>0,05$).

Tablo 15. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Grup	N	Ort	Ss	F	p	Farklılık kaynağı
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	14-17	164	3,4317	,84648	1,87	0,156	
	18-21	77	3,6494	,76993			
	22-25	29	3,5379	,79121			
	Toplam	270	3,5052	,82230			
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	14-17	164	3,4553	,85441	3,28	0,045*	22-25 yaş
	18-21	77	3,5945	,71118			
	22-25	29	3,9008	,59197			
	Toplam	270	3,5321	,79638			
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	14-17	164	3,6014	,66542	2,28	0,104	
	18-21	77	3,7078	,68634			
	22-25	29	3,8707	,60732			
	Toplam	270	3,6606	,66882			
Sporun Kazanımları	14-17	164	4,1517	,52488	2,345	0,98	
	18-21	77	4,2795	,64770			
	22-25	29	4,3462	,48900			
	Toplam	270	4,2090	,56197			

Araştırmaya katılan Olimpiyat Hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *yaş değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=1,87$; $p=0,156>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *yaş değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,28$; $p=0,045<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla

yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, 22-25 yaşları arasındaki olimpik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, 14-17 yaş aralığındaki olimpik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat Hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *yaş değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=2,28$; $p=0,104>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat Hazırlık merkezlerinde yer alan sporcularının kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları* boyutu ortalama puanlarının *yaş değişkeni* ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=2,345$; $p=0,98>0,05$).

Tablo 16. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Eğitim Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Eğitim düzeyi						Farklılığın kaynağı
		N	Ort	Ss	F	p	
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	İlköğretim	27	3,044	0,813			
	Lise	159	3,451	0,799			
	Üniversite	82	3,756	0,799	5,944	0,001*	Üniversite
	YLisans/Doktora	2	3,700	0,707			
	Toplam	270	3,505	0,822			
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	İlköğretim	27	2,921	0,712			
	Lise	159	3,512	0,824			
	Üniversite	82	3,766	0,658	8,369	0,000*	Üniversite
	YLisans/Doktora	2	3,722	0,549			
	Toplam	270	3,532	0,796			
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	İlköğretim	27	3,250	0,705			
	Lise	159	3,613	0,640			
	Üniversite	82	3,884	0,639	7,214	0,000*	Üniversite
	YLisans/Doktora	2	3,812	0,618			
	Toplam	270	3,660	0,668			
Sporun Kazanımları	İlköğretim	27	4,057	0,627			
	Lise	159	4,171	0,574			
	Üniversite	82	4,350	0,481	4,075	0,007*	Üniversite
	YLisans/Doktora	2	3,420	0,084			
	Toplam	270	4,209	0,561			

*p<0,05

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda ortalama puanlarının *eğitim düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur (F=5,944; p=0,001<0,05). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, üniversite eğitim düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, *ilköğretim, lise ve yüksek lisans ya da doktora* eğitim düzeyine sahip olimpiik

sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda ortalama puanlarının *eğitim düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,369$; $p:0,00<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, üniversite eğitim düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu puanları, *ilköğretim, lise ve yüksek lisans ya da doktora* eğitim düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *eğitim düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=7,214$; $p:0,00<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, üniversite eğitim düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, *ilköğretim, lise ve yüksek lisans ya da doktora* eğitim düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları boyutu* ortalama puanlarının *eğitim düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=4,075$; $p=0,007<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, üniversite eğitim düzeyine sahip olimpik sporcuların *Sporun Kazanımları boyutu* puanları, *ilköğretim, lise ve yüksek lisans ya da doktora* eğitim düzeyine sahip olimpik sporcuların *Sporun Kazanımları boyutunda* puanlarından yüksektir.

Tablo 17. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcularının Kariyer Planlama Boyutlarının Aylık Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Gelir düzeyi	N	Ort	Ss	F	P	Farklılığın kaynağı
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	0-500	107	3,3514	,88843			
	501-1000	76	3,6605	,69744			
	1001-2000	56	3,7429	,80337	5,130	0,002*	1001-2000
	2001 ve üzeri	31	3,2258	,73710			
	Toplam	270	3,5052	,82230			
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	0-500	107	3,4424	,87542			
	501-1000	76	3,6344	,72535			
	1001-2000	56	3,6910	,71260	3,20	0,030*	1001-2000
	2001 ve üzeri	31	3,2652	,73852			
	Toplam	270	3,5321	,79638			
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	0-500	107	3,5946	,66872			
	501-1000	76	3,7385	,69617			
	1001-2000	56	3,8259	,64389	3,505	0,016*	1001-200
	2001 ve üzeri	31	3,3992	,55379			
	Toplam	270	3,6606	,66882			
Sporun Kazanımları	0-500	107	4,1447	,55116			
	501-1000	76	4,2379	,53146			
	1001-2000	56	4,2871	,64408	0,898	0,443	
	2001 ve üzeri	31	4,2194	,51317			
	Toplam	270	4,2090	,56197			

*p<0,05

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda ortalama puanlarının *Gelir Düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur (F=5,130; p=0,002<0,05). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, 1001-2000TL *Gelir Düzeyi*'ne sahip olimpiik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları,

diğer gelir düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Gelir Düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,20$; $p=0,030<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, 1001-2000TL *Gelir Düzeyi* 'ne sahip olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, *diğer gelir düzeyine* sahip olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Gelir Düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,505$; $p=0,016<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, 1001-2000TL *Gelir Düzeyi* düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu puanları, *diğer gelir düzeyine* sahip olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları* boyutu ortalama

puanlarının *Gelir Düzeyi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır. ($F=0,898$; $p=0,443>0,05$).

Tablo 18. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Branş Türü Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Branş tipi	N	Ort	Ss	t	p
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	Aletli spor branşları	113	3,7115	,73092	3,573	0,000*
	Aletsiz Spor Branşları	157	3,3567	,85405		
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	Aletli spor branşları	113	3,6303	,72988	1,725	0,086
	Aletsiz Spor Branşları	157	3,4614	,83615		
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	Aletli spor branşları	113	3,7522	,69215	2,218	0,036*
	Aletsiz Spor Branşları	157	3,3947	,64571		
Sporun Kazanımları	Aletli spor branşları	113	4,2694	,53066	1,500	0,135
	Aletsiz Spor Branşları	157	4,1656	,58125		

Araştırmaya katılan Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Branş Türü* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($t=3,573$; $p=0,00<0,05$). Bu sonuçlara göre *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda Aletli spor branşıyla ilgilenen sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* ortalama puanı aletsiz spor branşıyla ilgilenen sporcuların ortalama puanından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Branş Türü* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,725$; $p=0,086>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Branş Türü* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($t=2,218$; $p=0,036<0,05$). Bu sonuçlara göre *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutunda Aletli spor branşıyla ilgilenen sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanı aletsiz spor branşıyla ilgilenen sporcuların ortalama puanından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları* boyutu ortalama puanlarının *Branş Türü* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,500$; $p=0,135>0,05$).

Tablo 19. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Başarının Alındığı Yıl Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar	Başarının alındığı yıl	N	Ort	Ss	t	p
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	2015 yılı öncesi	117	3,606	0,79997	1,783	0,076
	2015 yılı ve sonrası	153	3,427	0,83321		
Spor Kariyeri Planlamasında Etk Faktörler	2015 yılı öncesi	117	3,618	0,79636	1,558	0,12
	2015 yılı ve sonrası	153	3,466	0,79268		
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	2015 yılı öncesi	117	3,735	0,67935	1,603	0,110
	2015 yılı ve sonrası	153	3,603	0,65720		
Sporun Kazanımları	2015 yılı öncesi	117	4,216	0,48532	0,197	0,844
	2015 yılı ve sonrası	153	4,203	0,61568		

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Başarının alındığı yıl* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,783$; $p=0,076>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Başarının alındığı yıl* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,558$; $p=0,120>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Başarının alındığı yıl* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup

ortalamları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,603$; $p=0,110>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları* boyutu ortalama puanlarının *Başarının alındığı yıl* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=0,197$; $p=0,844>0,05$).

Tablo 20. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Alınan Başarı Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar		N	Ort	Ss	F	P	Farklılığın kaynağı
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	Birincilik	107	3,6486	,76125			
	İkincilik	63	3,4032	,82968			
	Üçüncülük	60	3,5333	,89114	2,877	0,037*	Birincilik
	Diğer dereceler	40	3,2400	,80409			
	Toplam	270	3,5052	,82230			
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	Birincilik	107	3,6563	,79898			
	İkincilik	63	3,4727	,80123			
	Üçüncülük	60	3,5019	,76803	1,814	0,145	
	Diğer dereceler	40	3,3389	,79924			
	Toplam	270	3,5321	,79638			
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	Birincilik	107	3,8283	,66245			
	İkincilik	63	3,6389	,62746			
	Üçüncülük	60	3,5542	,66994	4,903	0,002*	Birincilik
	Diğer dereceler	40	3,4062	,65275			
	Toplam	270	3,6606	,66882			
Sporun Kazanımları	Birincilik	107	4,3107	,50194			
	İkincilik	63	4,2152	,45891			
	Üçüncülük	60	4,1220	,64512	2,66	0,049*	Birincilik
	Diğer dereceler	40	4,0580	,68238			
	Toplam	270	4,2090	,56197			

* $p<0,05$

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda ortalama puanlarının *Alınan Başarı Derecesi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,877$; $p=0,037<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, *Birincilik Derecesine* olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, *ikincilik, üçüncülük ve diğer derecelere* sahip olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda ortalama puanlarının *Alınan Başarı Derecesi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=1,814$; $p=0,145>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu ortalama puanlarının *Alınan Başarı Derecesi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=4,903$; $p=0,002<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, *Birincilik Derecesine* olimpik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanları, *ikincilik, üçüncülük ve*

diğer derecelere sahip olimpik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları* boyutu ortalama puanlarının *Alınan Başarı Derecesi* değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,66$; $p=0,049<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, *Birincilik Derecesine* olimpik sporcuların *Sporun Kazanımları* puanları, *ikincilik*, *üçüncülük* ve *diğer derecelere* sahip olimpik sporcuların *Sporun Kazanımları* boyutunda puanlarından yüksektir.

Tablo 21. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Spora Başlama Yaşı Değişkenine Göre Farklılaşması

Boyutlar		N	Ort	Ss	F	P	Farklılığın kaynağı
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	>5 yıl	16	2,9250	,72984	3,60	0,014*	11-15 yıl
	6-10 yıl	121	3,4793	,82198			
	11-15 yıl	126	3,6127	,80548			
	16-20 yıl	7	3,3429	,87723			
	Toplam	270	3,5052	,82230			
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	>5 yıl	16	2,9792	,81772	2,85	0,038*	11-15
	6-10 yıl	121	3,5445	,80026			
	11-15 yıl	126	3,5891	,77851			
	16-20 yıl	7	3,5556	,66357			
	Toplam	270	3,5321	,79638			
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	>5 yıl	16	3,1953	,71875	2,99	0,031*	6-10
	6-10 yıl	121	3,7211	,63937			
	11-15 yıl	126	3,6587	,68601			
	16-20 yıl	7	3,7143	,35878			
	Toplam	270	3,6606	,66882			
Sporun Kazanımları	>5 yıl	16	3,8900	,69933	3,46	0,017*	6-10
	6-10 yıl	121	4,2979	,50791			
	11-15 yıl	126	4,1790	,58315			
	16-20 yıl	7	3,9429	,39990			
	Toplam	270	4,2090	,56197			

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda ortalama puanlarının spora başlama yaşı değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,60$; $p=0,014<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, *11-15 yaşında spora başlayan* olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpik sporcuların puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* ortalama puanlarının spora başlama yaşı değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,85$; $p=0,038<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, *11-15 yaşında spora başlayan* olimpik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpik sporcuların puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* ortalama puanlarının spora başlama yaşı değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,99$; $p=0,031<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, *6-10 yaşında spora başlayan* olimpik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler boyutunda* puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpik sporcuların puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarından *Sporun Kazanımları* boyutu ortalama puanlarının spora başlama yaşı değişkeni ortalama puanına göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,99$; $p=0,031<0,05$). Farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla

yapılan tamamlayıcı LSD analizi sonucunda, 6-10 yaş aralığında spora başlayan olimpiik sporcuların *Sporun Kazanımları* boyutunda puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpiik sporcuların puanlarından yüksektir.

Tablo 22. Araştırmaya Katılan ve Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlama Boyutlarının Korelasyon Analizi

Boyutlar		Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	Sporun Kazanımları
Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler	r	1	,688**	,573**	,339**
	P		,000	,000	,000
	N	270	270	270	270
Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler	r	,688**	1	,723**	,329**
	P	,000		,000	,000
	N	270	270	270	270
Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler	r	,573**	,723**	1	,498**
	P	,000	,000		,000
	N	270	270	270	270
Sporun Kazanımları	r	,339**	,329**	,498**	1
	P	,000	,000	,000	
	N	270	270	270	270

**, Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Tablo 22'den anlaşılacağı üzere, *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* alt boyutu ile *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %68 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,688$; $p:0,00<0,05$).

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler alt boyutu ile *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %57 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,573$; $p:0,00<0,05$).

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler alt boyutu ile *Sporun Kazanımları* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %33 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,339$; $p:0,00<0,05$).

Tablo 22'den anlaşılabacağı üzere, *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* alt boyutu ile *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %68 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,688$; $p:0,00<0,05$).

Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler alt boyutu ile *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %72 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,723$; $p:0,00<0,05$).

Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler alt boyutu ile *Sporun Kazanımları* alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %32 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,329$; $p:0,00<0,05$).

Tablo 22'den anlaşılabacağı üzere, *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* alt boyutu ile *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %57 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,573$; $p:0,00<0,05$).

Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler alt boyutu ile *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %72 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,723$; $p:0,00<0,05$).

Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler alt boyutu ile *Sporun Kazanımları* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %49 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,498$; $p:0,00<0,05$).

Tablo 22'den anlaşılabacağı üzere, *Sporun Kazanımları faktörü* alt boyutu ile *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %33 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,339$; $p:0,00<0,05$).

Sporun Kazanımları faktörü alt boyutu ile *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %33 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,329$; $p:0,00<0,05$).

Sporun Kazanımları faktörü alt boyutu ile *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %49 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,498$; $p:0,00<0,05$).

6. TARTIŞMA

Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlamaları ve Spor Başarılarında Etkili Olan Faktörlerin İncelenmesi amacıyla yapılan araştırmada, Olimpiyat Hazırlık Merkezleri bünyesinde 13 farklı olimpik branşta eğitim gören 270 sporcuya ulaşılmıştır. Buna göre;

Katılımcıların demografik sonuçları

Araştırmaya katılan sporcuların 98'i (%36,3) bayan, 112'si (%63,7) erkek sporculardan oluşmaktadır. Sporcuların yaş grupları değişkeni dağılımına bakıldığında , 164'ünün (%60,7) 14-17 yaş, 77'sinin (%28,5) 18-21 yaş, 29'unun (%10,7) ise 22-25 yaş aralığında bulunduğu ve tamamının bekar olduğu belirlenmiştir. Sporcuların spora başlama yaşı değişkeni dağılımına bakıldığında, 16'sının (%5,9) 1-5 yaş aralığında, 121'inin (%44,8) 6-10 yaş aralığında, 126'sının (%46,7) 11-15 yaş aralığında, 7'sinin (%2,6) 16 ve üzeri yaş aralığında spora başladıkları görülmüştür.

Araştırmaya katılan ve Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların branşlarına göre sporcuların %5,9'u Atıcılık, %6,3'ü Atletizm, %5,2'si Bisiklet, %3,0'ı Boks, %5,6'sı Jimnastik, %1,9'u Eskrim, %9,3'ü Güreş, %14,8'i Halter, %21,9'u Judo, %4,8'i Kano, %4,8'i Okçuluk, %5,6'sı Taekwondo, %1,9'u Tenis, %6,7'si Yüzme branşında yer aldıkları görülmüştür. Sporcuların yaptıkları branş türüne göre %41,9'u aletli branşlarda, %58,1'i ise aletsiz spor branşlarında yer almaktadır. Sporcuların %19,3'ü bir yıl, %41,5'i iki yıl, %32,6'sı üç yıl ve %6,7'sinin dört yıldır Olimpiyat hazırlık merkezlerinde bulundukları görülmüştür. Sporcuların %39,6'sı birincilik, %23,3'ü ikincilik, %22,2'si üçüncülük %5,2'si dördüncülük, %5,2'si beşincilik, %4,5'i altıncılık ve üzerinde dereceye sahip

oldukları görülmüştür. Sporcuların %0,4'ü 1995 yılında, %0,4'ü 2010 yılında, %1,5'i 2012 yılında, %3,3'ü 2013 yılında, %12,2'si 2014 yılında, %25,6'sı 2015 yılında, %41,9'u 2016 yılında, %14,8'i 2017 yılının ilk altı ayında derece yapmış sporculardan oluştuğu görülmektedir.

Cinsiyet dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezinde yer alan sporcuların yaptıkları branşlara göre dağılımları incelendiğinde; Atıcılık branşında %50,0'si erkek ve bayan sporculardan, Atletizm branşında %5,9'u Bayan, %94,1'i erkek, Bisiklet branşında %35,7'si bayan, %64,3'ü erkek, Yüzme branşında %100'ü erkek, Cimnastik branşında %66,7'si bayan, %33,3'ü erkek, Eskrim branşında %60'ı bayan, %40'ı erkek, Güreş branşında %100'ü erkek, Halter branşında %32,5'i bayan, %67,5'i erkek, Judo branşında %49,2'si bayan %50,8'i erkek, Kano branşında %46,2'si bayan, %53,8'i erkek, Okçuluk branşında %15,0'i bayan, %85'i erkek, Taekwondo branşında %53,3'ü bayan, %46,7'si erkek, Tenis branşında %80'i bayan %20'si erkek ve Yüzme branşında %44,4'ü bayan 10'u %55,6'sının erkek sporculardan oluştuğu görülmüştür. Atletizm, Boks, Güreş ve Halter gibi olimpik spor branşlarını seçme konusunda erkek sporcuların daha etkin oldukları tespit edilmiştir. (p:0,00) Aletli spor branşlarının %37,2'si bayan, %62,8'i erkek, aletsiz spor branşlarının ise %35,7'si bayan, %64,3'ünün erkek sporculardan oluştuğu görülmektedir. Branş türüne göre sporcuların olimpik spor branşını seçmede cinsiyete göre farklılık görülmemiştir (p:0,80).

Cinsiyet dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezinde yer alan sporcuların yaptıkları başarılarına göre, birincilik derecesinde %41,1'i bayan %58,9'ü erkek, ikincilik derecesinde %34,9'u bayan, %65,1'i erkek, üçüncülük derecesinde %31,7'si bayan, %68,3'ü erkek, dördüncülük derecesinde %28,6'sı bayan, %71,4'ü erkek,

beşincilik derecesinde %28,6'sı bayan, %71,4'ü erkek, altıncılık ve üzerindeki derecelerde ise %41,7'si bayan, %58,3'ünün erkek sporculardan oluştuğu görülmüştür. Başarı sıralamasına bakıldığında cinsiyete göre farklılık görülmemiştir (p: 0,768).

Şahin (2007); Öğretmenler üzerinde gerçekleştirdiği araştırmasında öğretmenlerin kariyer planlamaları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını saptamıştır. Bu sonuç çalışmamızla benzerlik göstermektedir (59).

Yaş dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezinde yer alan sporcuların yaptıkları başarıları göre; birincilik derecesinde %55,1'i 14-17 yaş, %35,57'i 18-21 yaş, %9,37'ü 22-25 yaş aralığında, ikincilik derecesinde %60,3'ü 14-17 yaş, %27,0'si 18-21 yaş, %12,7'si 22-25 yaş aralığında, üçüncülük derecesinde %56,7'si 14-17 yaş, %26,7'si 18-21 yaş, %12,7'si 22-25 yaş aralığında, dördüncülük derecesinde %85,7'si 14-17 yaş, %14,3'ü 18-21 yaş, aralığında, beşincilik derecesinde %78,6'si 14-17 yaş, %14,3'ü 18-21 yaş, %7,1'i 22-25 yaş aralığında, altıncılık ve üzerindeki derecelerde %83,3'ü 14-17 yaş, %16,7'si 18-21 yaş aralığında olduğu görülmüştür. Yaş değişkenine göre başarı sıralamasında anlamlı bir farklılık görülmüştür (p: 0,031). Buna göre 14-17 yaş aralığındaki sporcularda başarı oranının daha yoğun şekilde yaşandığı görülmüştür.

Halvari (1989)'e göre Genç yaşlarda güreş müsabakalarına katılan sporcular, güreşe geç yaşta başlayan sporculara nazaran daha çok başarısızlık yaşamışlardır. Bunun nedenin, müsabaka kurallarının yeterli deneyime sahip olmayan sporcuları daha deneyimli sporcularla karşılaştırması olarak ifade edilebilir. Bu çalışma yaş değişkenine göre çalışmamızla benzerlik göstermektedir (60).

Aylık gelir düzeyi dağılımına göre olimpiyat hazırlık merkezinde yer alan sporcuların yaptıkları başarılarına göre; birincilik derecesinde %35,5'i 0-500 TL, %29,0'i 501-1000TL, %26,2'si 1001-2000 TL, %9,3'ü 2001TL ve üzerinde gelir düzeyine, ikincilik derecesinde %34,9'ü 0-500 TL, %28,6'si 501-1000TL, %23,8'i 1001-2000 TL, %12,7'si 2001TL ve üzerinde gelir düzeyine, üçüncülük derecesinde %43,3'ü 0-500 TL, %25,0'i 501-1000TL, %16,7'si 1001-2000 TL, %15,0'nin ise 2001TL ve üzerinde gelir düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Başarı sıralamasında gelir düzeyinin bir etkisinin olmadığı yani anlamlı bir farklılık görülmemiştir (p: 0,619).

Olimpiyat hazırlık merkezinde bulunma yılı dağılımına göre sporcuların yaptıkları başarı derecelere göre; birincilik derecesinde %15,9'ü bir yıl, %41,1'i iki yıl, %30,8'i üç yıl, %12,1'i dört yıl, ikincilik derecesinde %23,8'i bir yıl, %39,7'si iki yıl, %33,3'ü üç yıl, %3,2'si dört yıl, üçüncülük derecesinde %18,3'ü bir yıl, %33,3'ü iki yıl, %43,3'ü üç yıl, %5,0'i dört yıl, dördüncülük derecesinde %35,7'si bir yıl, %57,1'i iki yıl, %7,1'i üç yıl süreyle hazırlık merkezinde yer alan sporculardan oluşmuştur. Bu sonuçlara göre olimpiyat hazırlık merkezinde iki ve üç yıl süreyle yer alan sporcuların dereceye girme oranlarının daha yüksek olduğu görülmüştür (p:0,045).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının cinsiyet değişkenine göre;

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler Boyutu puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır (t=0,568; p=0,571>0,05). *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler Boyutu* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı

bulunmamıştır ($t=0,118$; $p=0,906>0,05$). *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler Boyutu* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=0,001$; $p=0,999>0,05$). *Sporun Kazanımları Boyutu* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=0,394$; $p=0,694>0,05$).

Bingöl (2011); Olimpiyatlarda derece yapan türk sporcularının kariyer planlama profillerinin belirlenmesi adlı çalışmasında, spor yaptıkları dönemde bayan sporcuların spor kariyeri planlamasında ve spor başarısında etkili olan faktörlerin etkilerini erkek sporculardan daha yüksek düzeyde gerçekleştiğini bulmuştur (57). Şahin (2007); öğretmenler üzerinde gerçekleştirdiği araştırmasında öğretmenlerin kariyer planlamaları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını saptamıştır. Buradan çalışılan mesleğe göre cinsiyetin etkisinin farklılaştığı ifade edilebilir (58). Çalışmamız Bingöl (2011)'ün çalışmasıyla benzerlik göstermiştir. *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler Boyutu*, *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler Boyutu* ve *Sporun Kazanımları Boyutlarında* anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının yaş değişkenine göre;

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=1,87$; $p=0,156>0,05$). *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,28$; $p=0,045<0,05$). 22-25 yaşları arasındaki olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanları, 14-17 ve 18-21 yaş aralığındaki olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler*

puanlarından yüksektir. *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=2,28$; $p=0,104>0,05$). *Sporun Kazanımları* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=2,345$; $p=0,98>0,05$).

Pilavcı (2007); Bilgi çağında değişen kariyer anlayışı ve üniversite öğrencilerinin kariyer tercihlerini etkileyen faktörler üzerine yaptığı çalışmada 23-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencilerinin kariyer planlaması değişkeninde anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Bu çalışma bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir. Bu sonuca göre, yaş değişkeni yükseldikçe bireylerin maddi kazanç ve meslek edinme kaygılarının arttığını düşünmekteyiz (61).

Şenel (2014); Türk Polis Teşkilatında amirlerin ve polis memurlarının kariyer planlaması üzerine yaptığı araştırmada, personelin kariyer beklentilerinin yeterince karşılanmadığını, kariyer yönetimi uygulamalarının beklentilere yeterince cevap veremediğini bu nedenle geleceğe dönük başarılı bir kariyer planlamasının yapılamadığını belirtmiştir (62).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının Eğitim düzeyi değişkenine göre;

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler boyutunda puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=5,944$; $p=0,001<0,05$). *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, ilköğretim, lise ve yüksek lisans doktora eğitim düzeyine sahip olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir. *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları ortalamaları ile

grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,369$; $p:0,00<0,05$). *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanları, ilköğretim, lise ve yüksek lisans doktora eğitim düzeyine sahip olimpik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanlarından yüksektir. *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanları ortalamaların ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=7,214$; $p:0,00<0,05$). *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanları, ilköğretim, lise ve yüksek lisans doktora eğitim düzeyine sahip olimpik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanlarından yüksektir. *Sporun Kazanımları boyutu* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=4,075$; $p=0,007<0,05$). *Sporun Kazanımları boyutu* puanları, ilköğretim, lise ve yüksek lisans doktora eğitim düzeyine sahip olimpik sporcuların *Sporun Kazanımları boyutu* Faktörler puanlarından yüksektir.

Dinçer (2013); Meslek yüksekokulu turizm ve otel işletmeciliği programı öğrencilerinin kariyer planlaması üzerine yaptığı çalışmada, öğrencilerin eğitim durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık tespit etmiştir (63).

Akcan (2016); Ön lisans ve lisans eğitim düzeyindeki sporcular üzerinde yapmış olduğu çalışmada, sporcuların karar verme stillerinin eğitim durumu değişkenine göre farklılaşmadığını tespit etmiştir (64). Bunun yanı sıra Gacar (2011), Beden eğitimi ve spor alanındaki öğretim elemanlarının eğitim düzeyi değişkenlerine göre karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri adlı çalışmada, öğretim elemanlarının eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık olmadığını saptamıştır (65). Bu çalışmalar eğitim durumu değişkeni açısından çalışmamızla farklılık göstermiştir. Bu farklılığın sonucunu; merkezlerde bulunan olimpik

sporcuların eğitim seviyeleri yükseldikçe ileriye yönelik kariyer planlama etkinliklerini ve mesleki kaygıların ortaya çıkması şeklinde ifade edebiliriz.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının Aylık gelir düzeyi değişkenine göre;

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler boyutunda puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=5,130$; $p=0,002<0,05$). 1001-2000TL *Gelir Düzeyi* düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, *diğer gelir düzeyine* sahip olimpiik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,20$; $p=0,030<0,05$). 1001-2000TL *Gelir Düzeyi* düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanları, *diğer gelir düzeyine* sahip olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanlarından yüksektir.

Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,505$; $p=0,016<0,05$). 1001-2000TL *Gelir Düzeyi* düzeyine sahip olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanları, *diğer gelir düzeyine* sahip olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanlarından yüksektir.

Sporun Kazanımları puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır. ($F=0,898$; $p=0,443>0,05$).

Adıgüzel (2008); Gençlerin kariyer planlarını etkileyen faktörleri incelediği araştırmasında da araştırma sonucumuzu destekleyen gelir düzeyi ile kariyer planlama arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişkiler saptamıştır. Çalışmamızda da gelir düzeyinin Spor Kariyeri Planlamasında ve Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler boyutunda etkisinin olduğu görülmüştür (66).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının Branş türü değişkenine göre;

Spora başlamada etkili olan faktörler Boyutu puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($t=3,573$; $p=0,00<0,05$). Aletli spor branşıyla ilgilenen sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* ortalama puanı aletsiz spor branşıyla ilgilenen sporcuların ortalama puanından yüksektir. *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,725$; $p=0,086>0,05$). *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($t=2,218$; $p=0,036<0,05$). Aletli spor branşıyla ilgilenen sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* ortalama puanı aletsiz spor branşıyla ilgilenen sporcuların ortalama puanından yüksektir. *Sporun Kazanımları* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,500$; $p=0,135>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının Başarının alındığı yıl değişkenine göre;

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler Boyutu puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,783$; $p=0,076>0,05$). *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler Boyutu* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,558$; $p=0,120>0,05$). *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler Boyutu* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=1,603$; $p=0,110>0,05$). *Sporun Kazanımları Boyutu* puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($t=0,197$; $p=0,844>0,05$).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının Alınan Başarı Derecesi Değişkenine göre;

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler boyutunda puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,877$; $p=0,037<0,05$). *Birincilik Başarısına* olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler boyutunda* puanları, *ikincilik, üçüncülük ve diğer derecelere* sahip olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler boyutunda* puanlarından yüksektir.

Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=1,814$; $p=0,145>0,05$).

Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=4,903$; $p=0,002<0,05$). *Birincilik Başarısına* olimpik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* puanları, *ikincilik, üçüncülük ve diğer derecelere* sahip olimpik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Sporun Kazanımları puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,66$; $p=0,049<0,05$). *Birincilik Başarısına* olimpik sporcuların *Sporun Kazanımları* puanları, *ikincilik, üçüncülük ve diğer derecelere* sahip olimpik sporcuların *Sporun Kazanımları* boyutunda puanlarından yüksektir.

Adıgüzel O. (2008)'de yaptığı çalışmasına katılan ve Kariyer planlaması yapan gençlerin çalışma performansının yüksek olduğu görüldü (66). Bizim çalışmamızda ise birincilik alan sporcularını kariyer planlama etkili olan faktörler boyutunda diğer sporculara göre daha yüksek olduğu bulundu.

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının Spora başlama yaşı Değişkenine göre;

Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler boyutunda puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,60$; $p=0,014<0,05$). *11-15 yaşında spora başlayan* olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpik sporcuların *Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Baştuğ (2002); Sporda psikolojik motivasyon faktörü olarak ödül ve cezanın cinsiyet ve spora başlama yaşı değişkenine göre incelenmesi adlı çalışmasında, deneklerin spora başlama yaşı değişkenine göre sporla ilgilenme nedenleri arasında gruplar arasında anlamlı bir farklılık tespit etmemiştir. Bu sonuç çalışmamızla paralellik göstermemektedir (67).

Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,85$; $p=0,038<0,05$). 11-15 yaşında spora başlayan olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpiik sporcuların *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,99$; $p=0,031<0,05$). 6-10 yaşında spora başlayan olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpiik sporcuların *Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler* boyutunda puanlarından yüksektir.

Sporun Kazanımları boyutu puanları ortalamaları ile grup ortalamaları arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($F=2,99$; $p=0,031<0,05$). 6-10 yaşında spora başlayan olimpiik sporcuların *Sporun Kazanımları* boyutunda puanları, diğer yaş grubunda spora başlayan olimpiik sporcuların *Sporun Kazanımları* boyutunda puanlarından yüksektir.

Sonuç olarak

- Türkiye olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların %19,3'nün bir yıl, %41,5'inin iki yıl, ve %32,6'sının üç yıldır olimpik merkezler bünyesinde yer aldıkları görülmüştür. Olimpik branşlarda sporcuların; %39,6'sının birincilik, %23,3'ünün ikincilik ve %22,2'sinin üçüncülük derecelerini elde ettikleri görülmektedir.
- Erkek sporcuların, Atletizm, Boks, Güreş ve Halter gibi spor branşlarını seçme konusunda daha etkin olduğu görülmüştür. Başarı sıralamasına bakıldığında cinsiyete göre farklılık görülmemiştir.
- Yaş değişkenine göre 14-17 yaş aralığındaki sporcularda başarı elde etme oranının diğer yaş gruplarına göre daha yüksek olduğu görülmüştür.
- Başarı sıralamasında gelir düzeyinin bir etkisinin olmadığı yani anlamlı bir farklılık görülmemiştir (p: 0,619).
- Olimpiyat hazırlık merkezinde iki ve üç yıl süreyle yer alan sporcuların dereceye girme oranlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. (p:0,045).

Araştırmaya katılan Olimpiyat hazırlık merkezlerinde yer alan sporcuların kariyer planlama ölçeği boyutlarının yaş değişkenine göre; *Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler boyuntunda 22-25 yaşları arasındaki olimpik sporcuların kariyer planlaması diğer yaş grupları puanlarından yüksektir.*

Öneriler

Olimpiyat Hazırlık Merkezleri bünyesinde yer alan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı ile ilgili Federasyonların bünyesinde başarılı olmuş, olimpiyatlarda derece elde eden yetenekli sporcuların mesleki anlamda spor kariyerlerini planlamalarına yönelik nitelikli fırsatların sunulması önerilebilir.

Ülkemizin dört bir yanında elit düzeyde sporcu yetiştirmek amacıyla kurulan olimpik merkezlerin her açıdan gerekli donanımlara sahip olması, sporcuların milli ve manevi duygularının geliştirilmesi, performanslarının artırılması noktasında 2020 ve 2024 olimpiyat oyunlarında sporcularımızın başarılı olmalarına imkan sağlanabilir.

Olimpik merkezlerin yer aldığı illerde belirli aralıklarla koordinatörlerin, akademik danışmanların, eğitici, öğretici ve diğer çalışanların da yer alacağı değerlendirme toplantıları yapılabilir, bu sayede sporcuların fiziksel, psikolojik ve kişisel gelişimlerinin takibi koordineli şekilde sağlanabilir. Bu proje kapsamında kısa ve uzun vadeli planlamaların yapılması olimpiyat oyunlarında ülkemizi temsil edecek nitelikli sporcuların artmasına olanak sağlayabilir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Yüksek Öğretim Kurumu arasında yapılan “Gençlik, Spor Faaliyetlerinde İşbirliği Protokolü” sayesinde ülkemizin tüm üniversitelerinde eğitim gören sporcu öğrencilerin seçildikleri olimpik merkezlerin bulunduğu illerde yer alan üniversitelere nakillerine olanak sağlanmış olmasına rağmen eğitim ile ilgili sorunlarının tam anlamıyla giderilemediği düşünülmektedir. Buradan yola çıkılarak TOHM sporcularının yüksek öğretimdeki sıkıntılarını gidermeye yönelik, üniversitelerin nakli gerçekleşen sporcu öğrencilere müfredat zorunluluğunu ortadan kaldırması noktasında çalışmaların yapılması önerilebilir.

Uluslararası düzeyde elit sporcu yetiştirmek amacıyla sportif alanda başarılı olan ülkelerin mevcut durumlarının incelenmesi ülkemizin spor politikasında gerekli düzenlemeleri yapmasına ve spor teşkilatlarımızda spor eğitimi almış ve sporun içersinden gelen kişilerin (Spor Yöneticiliği, Antrenörlik Eğitimi ve Rekreasyon bölümü mezunlarının) istihdamına yönelik çalışmalar gerçekleştirilebilir.

7. KAYNAKLAR

1. Merdan E. Kişilikle Kariyer Seçimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Özel Sektörde Bir Uygulama. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, 2011.
2. Yerlikaya, B. Spor Kavramında Dönüşüm Ve Sporun Bir Sosyal Politika Aracı Olarak Kullanımı. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Çalışma Ekonomisi Ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul, 2012.
3. Saltuk S. Antik Stadyumlar “ F4, F2, F5, İstanbul, 1999: 10-20.
4. TDK. Türk Dil Kurumu. <http://fow.v.tdk.gov.tr/index.php?option=com> Erişim Tarihi 25.10.2016
5. Durgun D. Türkiye’de sporun gelişimi ve değişen kullanıcı gereksinimlerine karşılayıcı yönde modern stadyum yapılarının temel planlama özellikleri, Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne, 2007.
6. Silik CE, Uluslararası spor organizasyonlarının sosyal, kültürel ve ekonomik etkileri: 2013 Mersin XVII. Akdeniz Oyunlarına yönelik bir uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2014: 9-21-29-30.
7. Aksoy A. Spor yapıları: Olimpiyat Stadyumları. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kayseri, 2009: 9-12.
8. Karaküçük S. Tarihsel ve Politik Yönden Olimpiyat Oyunları, Uzman Matbaacılık, Ankara, 1998: 3-25.
9. Alpman C. Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Tarihsel Gelişimi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1972: 93-237.
10. Olimpik Hareket, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK), Hürriyet Gazetesi Matbaası, 1988: 8-15.
11. Tarcan SS. Yeni Ve Eski Olimpiyatlar, Ülkü Basımevi, İstanbul, 1948: 5
12. San H. Olimpizm Veya Olimpik Hareket, Hürriyet Gazetesi Matbaası, 1985: 5.
13. Holt T. Olimpiyat (Çeviren Cumhur Orancı), Literatür Yayıncılık, Mart Matbaacılık, Ağustos, 2004: 4-5.
14. TMOK. Olimpik Hareket, İstanbul: Hürriyet Gazetesi Matbaası. 1988.
15. Espy R. The Politics of the Olympic Games, Los Angeles: University of California Press. 1990

16. Keskin A. 2000-2012 Yılları Arasında Düzenlenen ve Düzenlenecek Olan Modern Olimpiyat Oyunlarına Ev Sahipliği Yapmak İçin Aday Olan Şehirler, Seçim Kriterleri ve İstanbul Açısından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007
17. T.M.O.K. Olimpik Hareket. İstanbul: Gül Matbaası. 1985: 84-87.
18. Kılıç H, Beden eğitimi öğretmenlerinin olimpiyatlar hakkındaki farkındalığı. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2007: 16-22-24-19.
20. www.trt.radyo.net, 2013
21. www.olympic.org, 2013
22. ww. dışbank, 1995
23. IOC. Erişim Tarihi: 08 Şubat 2013, <http://www.olympic.org/olympic-charter/documents-reports-studies-publications>.
24. Olimpiyat Oyunlarına Aday Olma Kılavuzu, 1991, s.64-84.
25. www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Detay/TMOK/Vizyon-ve-Misyon/8/1
26. www.ted.org.tr/pdf/ted_sirri_tarcan_yasami_ve_hizmetleri_ocr.pdf.
27. Firatli, J., Olimpik Hareket, İstanbul, : Hürriyet Gazetesi Matbaası, 1988: 15-66.
28. TMOK Tarihi. Türkiye Milli Olimpiyat Yayını, Ana Basım, İstanbul, 1997: 50.
29. Erdöl C. Kariyer Planlama Sistemi, Kariyer Yönetimi, Kariyer Geliştirme, Kariyer Sorunları Ve Koçluk Uygulamaları, Gebze İleri Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Gebze, 2000: 32.
30. Anonim:<http://www.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/3/3738/Corporate.aspx>, 23.01.2017.
31. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150411-10.htm>
32. www. gmu.edu/departments/psychology-8.5.2006
33. Ivancevich J, Donnely J, Gibson J. Managing for Performance, Texas: Business 33. Publishing, 1983: 238
34. Can H, Organizasyon ve Yönetim, 5.Baskı, Ankara: Siyasal Kitapevi, 1999: 303
35. Canman D. İnsan Kaynakları Yönetimi. Ankara: Yargı Yayınevi, 2000: 20
36. Berberoğlu G. □İşletmelerde Organizasyon Birey Bütünleşmesini Sağlayan Etkili Bir Uygulama: Kariyer Yönetimi, Amme İdaresi Dergisi, Ankara, 1991: 136

37. Bayraktaroğlu S. İnsan Kaynakları Yönetimi, Sakarya Kitabevi, 2003: 117.
38. Yalçın S. Personel Yönetimi, İstanbul: İ.Ü İşletme Fakültesi Yayınları, 1985: 105
39. Çalık T, Ereş F. Kariyer Yönetimi Tanımlar, Kavramlar, İlkeler, Gazi Kitabevi, Ankara. 2006
40. Guthrie JP, Coate J, Schwoerer CE. Career Management Strategies: The Role Of Personelity, Emerald Group Publishing Ltd. 1998.
41. Çetin C. Kariyer Planlaması, İ.Ü.İ. Fakültesi Dergisi 1996: 25: 126-128.
42. Howell J. Protean Career Development, <http://www.acs.futurefinder.com.au/> 15.02.2007.
43. Raymond N. İnsan Kaynaklarının Eğitim ve Gelişimi, İstanbul: Beta yayıncılık, 1999: 332-331
44. Aldemir C, Ataol A, Budak G. İnsan Kaynakları Yönetimi, İzmir: Barış Yayınlar, 2001: 199.
45. Mansfiel R. Careerand İndividual Strategies, Man and Organization, London: George Allen & Unwin Ltd., 1993: 103.
46. Kaynak T. İnsan Kaynakları Planlaması, İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım, 1996.
47. Erdoğan N. Kariyerde Yeni Yaklaşımlar Ve İstihdama Etkileri, Mercek Yayınları, 1999: 65-67.
48. Yiğit İİ. Örgütsel Kariyer Geliştirme Sistemleri Ve Eğitim Amaçları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: M.Ü. SBE, 1993
49. Erdoğan N. Kariyer Geliştirme, 1. Baskı, Ankara: Nobel Yayını, 2003: 11.
50. Çetin C. Kariyer Planlaması, İ.Ü.İ. Fakültesi Dergisi 1996; 25: 26-128.
51. Türkan A, Eren A. İnsan Kaynakları Yönetimi, İstanbul, Nobel Yayın Dağıtım. 2004
52. Anonymous, The Career Planning Process, 2005: 4.
53. Anonim, Kariyer Planlama, 2006: 3
54. Rowe J. Career Planning, <http://www.jobseekersadvice.com> (25.10.2006).
55. Gök S. 21. Yüzyılda İnsan Kaynakları Yönetimi, 1. Baskı, İstanbul: Beta Yayını. 2006
56. Yılmaz A. İnsan Kaynakları Yönetiminde Kariyer Planlama ve Türk Patent Enstitüsünde Bir Uygulama (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2003.

57. Sonnenfeld JA. Managing Career Systems, Richard D. Irwin, Inc., Homewood, Illinois. 1984.
58. Bingöl H. Olimpiyatlarda Derece Yapan Türk Sporcularının Kariyer Planlama Profillerinin Belirlenmesi. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2011.
59. Şahin F. Eğitim Örgütlerinde Öğretmenlerin Kişisel Kariyer Planlaması Ve Tükenmişlik Düzeyleri İlişkisi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul. 2007.
60. Halvari H. The Relations Between Competitive Experiences in Mid-Childhood And Achievement Motives Among Male Wrestlers, Psychological Reports, 1989; 65: 979-988.
61. Pilavcı, D. Bilgi Çağında değişen kariyer anlayışı ve üniversite öğrencilerinin kariyer tercihlerini etkileyen faktörler üzerine bir uygulama. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, 2007.
62. Şenel, G.O., "Türk Polis Teşkilatında Amirlerin ve Polis Memurlarının Kariyer Planlaması: İstanbul Emniyet Müdürlüğünde Bir Alan Araştırması, Doktora Tezi. Ankara: Polis Akademisi Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı, 2004.
63. Dinçer N. Spor Yöneticilerinin Karar Verme Stilleri İle Problem Çözme Becerileri Üzerine Bir Araştırma. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2013; 25-34.
64. Akcan İO, Elit Oryantiring Sporcularının Görsel Reaksiyon Süreleri İle Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2016; 25-48.
65. Gacar A, Türkiye'deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Elemanlarının Karar Verme ve Atılabilirlik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ, 2011: 9-13-18-19.
66. Adıgüzel O. Türkiye'de Gençlerin Kariyer Planlamasını Etkileyen Faktörler ve Üniversite Hazırlık Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. Kütahya. Doktora Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, 2008.
67. Baştuğ G. Sporda Psikolojik Motivasyon Faktörü Olarak Ödül ve Cezanın Cinsiyet ve Spora Başlama Yaşı Değişkenine Göre İncelenmesi. Konya, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, 2002.

8. EKLER

EK-1

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Değerli Sporcular; aşağıda sizinle ilgili kişisel sorular yer almaktadır. Anket uygulamasıyla elde edilecek kişisel bilgileriniz kesinlikle gizli tutulacak ve bilimsel çalışmamızın veri tabanında kullanılacaktır. İsminizi yazmanız gerekmemektedir. İçtenlikle vereceğiniz yanıtlarda göstereceğiniz duyarlılık ve çalışmamıza ayırdığınız zaman için teşekkür ederiz.

E-mail: metinylmz1@hotmail.com

Metin YILMAZ

Tel No: 0 (536) 664 90 10

Fırat Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Cinsiyeti: () Kadın () Erkek

Yaşı: () 14-17 () 18-21 () 22-25

Öğrenim durumu: () İlköğretim () Lise () Üniversite () Yüksek lisans/Doktora

Medeni durumu: () Bekâr () Evli () Boşanmış

Yaşadığı Yer : () Köy/Kasaba () İlçe () İl () Büyükşehir

Aylık Gelir Düzeyi:() 0-500tl () 501-1000tl () 1001-2000tl () 2001tl ve üzeri

Kaç Yaşında Spora Başladınız:

Olimpik Branşınız:

Olimpiyat Hazırlık Merkezindeki Yılı:

En iyi Dereceniz ve Yılı: -

SPORCU KARIYER ÖLÇEĞİ

Kariyer: Bir kişinin iş yaşamında sahip olmak ve ulaşmak isteyeceği uzmanlık ve iş başarısıdır. Aşağıdaki sorularo 5'li likert ölçeğine göre, önem derecesine göre (x) işaretleyiniz.		Kesinlikle Katlıyorum	Katlıyorum	Kısmen Katlıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
SKD1	Spora Başlamada Etkili Olan Faktörler					
1	Spora başlamamda ailem etkili olmuştur.					
2	Spora başlamamda arkadaşlarım etkili olmuştur.					
3	Spora başlamamda toplumda iyi bir sosyal statü (tanınmak, takdir edilmek, itibar görmek vb.) ve rol elde etme isteğim etkili olmuştur.					
4	Spora başlamamda yaşamış olduğum toplumdaki sosyal Eşitsizlik (mesleki ve gelir dağılımındaki eşitsizlik) etkili olmuştur.					
5	Spora başlamamda başarılı olmuş idol sporcular etkili olmuştur					
SKD2	Spor Kariyeri Planlamasında Etkili Olan Faktörler					
6	Kariyer planlamamda kişisel özellik ve yeteneklerim etkili olmuştur					
7	Kariyer planlamamda ailem etkili olmuştur					
8	Kariyer planlamamda antrenörüm etkili olmuştur.					
9	Kariyer planlamamda eş/sevgilim etkili olmuştur.					
10	Kariyer planlamamda arkadaşlarım etkili olmuştur.					
11	Kariyer planlamamda almış olduğum eğitim etkili olmuştur.					
12	Kariyer planlamamda ekonomik durumum etkili olmuştur.					
13	Kariyer planlamamda sportif başarılarım esnasında ilgili kurum ve kişilerden aldığım rehberlik hizmeti etkili olmuştur.					
14	Siyasi ve idari baskılar geleceğe dair kariyer planlamamı olumsuz yönde etkilemiştir.					

		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
SKD3	Spor Başarısında Etkili Olan Faktörler					
15	Profesyonel spor kariyerimde kendimi başarılı buluyorum.					
16	Spor başarımda ailem etkili olmuştur.					
17	Spor başarımda antrenörüm etkili olmuştur.					
18	Spor başarımda eş/sevgilim etkili olmuştur.					
19	Spor başarımda arkadaşlarım etkili olmuştur					
20	Spor başarımda federasyon ve kulüp yöneticileri etkili olmuştur.					
21	Spor başarımda ilgili kişi ya da kurumlardan rehberlik hizmeti almam etkili olmuştur.					
22	Spor başarımda özverim ve fedakârlığım etkili olmuştur.					
SKD4	Sporun Kazanımları					
23	Spor saygı, statü(tanınmak, takdir edilmek, itibar görmek vb.) ve rol kazanmamda etkili olmuştur.					
24	Spor başarılarım önemli bir kişi olduğumu hissetmemde etkili olmuştur.					
25	Spor sayesinde elde ettiğim yüksek maddi kazanç mevcut durumundan daha iyi bir konuma gelmemde etkili olmuştur.					
26	Spor milliyetçilik duygumun artmasında, milli birlik ve beraberlik duygumun gelişmesinde etkili olmuştur.					
27	Spor ahlaki değerlere fazlaca önem vermemde etkili olmuştur.					
28	Spor saldırganlık dürtülerimin doğal yol ile sosyal kullara uygun olarak boşaltmamda etkili olmuştur.					
29	Spor yeniliğe, gelişmeye açık, araştırmacı olmamda etkili olmuştur.					
30	Spor yaratıcı olmamda etkili olmuştur.					
31	Spor risk almamda etkili olmuştur.					
32	Spor insanlarla iyi iletişim kurabilmemde etkili olmuştur					
33	Spor işbirliği ve dayanışmayı öğrenmemde etkili olmuştur.					
34	Spor sorumluluk duygusu kazanmamamda etkili olmuştur.					
35	Spor görgü kurallarını öğrenmemde etkili olmuştur.					
36	Spor sabırlı olmayı öğrenmemde etkili olmuştur.					
37	Spor cesaretli olmamda etkili olmuştur.					
38	Spor özgüven kazanmamamda etkili olmuştur.					
39	Spor yerinde, doğru ve çabuk karar verebilmeyi öğrenmemde etkili olmuştur.					
40	Spor karakterimin şekillenmesinde etkili olmuştur.					
41	Spor dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmamamda etkili olmuştur.					
42	Spor düzenli uyku alışkanlığı kazanmamamda etkili olmuştur.					
43	Spor zararlı alışkanlıklardan uzak durmamamda etkili olmuştur.					
44	Spor yaşam kalitemin artmasında etkili olmuştur.					
45	Spor teknoloji ve bilimi en etkin şekilde kullanmamamda etkili olmuştur.					
46	Spor beklentilerimin yükselmesinde etkili olmuştur.					
47	Spor fair-play kurallarına uygun davranmamamda etkili olmuştur.					

EK 2: TOHM Yönetmeliği (Resmi Gazete)

11 Nisan 2015 CUMARTESİ

Resmî Gazete

Sayı : 29323

YÖNETMELİK

Spor Genel Müdürlüğünden:

OLİMPİK HAZIRLIK MERKEZLERİNİN KURULUŞ, ÇALIŞMA, GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; olimpiyatlara katılacak ve katılması muhtemel yetenekli sporcuların seçilmesi, yetiştirilmesi, performanslarının geliştirilmesi, eğitimlerinde ve sosyal gelişimlerinde müşterek ve standart bir uygulamanın sağlanması için olimpik hazırlık merkezlerinin kurulması, sporcu seçimi ve uyması gereken kurallar ile bu TOHM'larda görev alacak olimpik hazırlık merkezi koordinatörü, akademik danışman ve diğer görevlilerin çalışma, görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 ve 10 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Akademik Danışman: Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinde spor eğitimlerinin plan ve programlarından sorumlu, üniversitelerden görevlendirilen akademik unvan ile görev yapan kişiyi,
- Bakan: Gençlik ve Spor Bakanını,
- Bakanlık: Gençlik ve Spor Bakanlığını,
- Ç Daire Başkanlığı: Bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek üzere Genel Müdür tarafından yetkili kılınmış Daire Başkanlığını,
- Değerlendirme Komisyonu: Sporcuların TOHM'a alınması, harçlık oranlarının belirlenmesi ve TOHM'danilişiklerinin kesilmesi için değerlendirme yaparak karara bağlayan komisyonu,
- Eğitici ve öğreticiler: TOHM'daki sporculara ders veren eğitimcileri, antrenörleri ve elemanlarını,
- Federasyon: Bağımsız veya Spor Genel Müdürlüğüne bağlı spor federasyonlarını,
- Genel Müdür: Spor Genel Müdürlüğünü,
- Genel Müdürlük: Spor Genel Müdürlüğünü,
- Gündüzlü Eğitim: İaşe ve diğer ihtiyaçların il müdürlüğü tarafından karşılandığı eğitimi,
- İl Müdürlüğü: Gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğünü,
- TOHM: Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerini,
- TOHM Koordinatörü: TOHM'un yönetim ve işleyişinden sorumlu kişiyi,
- Yatılı Eğitim: İaşe-ibate ve diğer ihtiyaçların il müdürlüğü tarafından karşılandığı eğitimi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Kuruluş ve yönetim

MADDE 4 – (1) Olimpiyat veya paralimpik oyunlarına, ulusal veya uluslararası yarışmalara katılacak ve katılması muhtemel yetenekli sporcuların performanslarının geliştirilmesi, eğitimlerinde ve sosyal gelişimlerinde müşterek ve standart bir uygulamanın sağlanması için Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılacak inceleme sonucunda açılması uygun bulunan il müdürlükleri bünyesinde Bakan onayı ile TOHM kurulur.

(2) TOHM'da vardiya usulü ile eleman çalıştırılır.

(3) Bu Yönetmelikte öngörülen iş ve işlemler Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

TOHM koordinatörünün görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 5 – (1) TOHM'un sevk ve idaresinden il müdürlüğüne bağlı olarak görev yapan TOHM koordinatörü sorumludur.

(2) TOHM koordinatörü, öncelikle üniversitelerin beden eğitimi ve spor alanında eğitim görmüş kişiler arasından il

müdürlüğünce görevlendirilir.

(3) TOHM koordinatörünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) TOHM'un idaresinden ve disiplininden sorumlu olmak ve gerekli tedbirleri almak.

b) TOHM'la ilgili çalışmaları düzenlemek, eğitim-öğretim ve antrenman programlarını uygulamak.

c) TOHM'un personel, malzeme, ekipman ve diğer ihtiyaçlarının giderilmesi, çevrenin temizliği ve düzeni ile ilgili gerekli tedbirleri almak ve il müdürlüğü ile koordineli hareket etmek.

ç) Sporcuların çalışma dışında kalan zamanlarını değerlendirmeye yönelik sosyal ve kültürel etkinlikler organize etmek.

d) Akademik danışman ve antrenörler tarafından hazırlanan çalışma programını duyurmak, il müdürlüğü ve Genel Müdürlüğe bildirmek.

e) Doping, sağlık ve sosyal konularla ilgili olarak sporcuları bilgilendirici sunumlar yapılmasını sağlamak.

f) Doping numune alımı için gelen görevlilere yardımcı olmak ve ilgili sporcuları hazırlamak.

g) TOHM'un disiplinini sağlamak; disipline uymayan, huzur bozucu söz ve davranışlarda bulunan antrenör, sporcu ve diğer görevlileri uyarmak, tekrarı halinde tutanak düzenleyerek il müdürlüğüne bildirmek.

ğ) TOHM'un günlük faaliyetleri hakkında düzenleyeceği raporu en geç ayda bir olacak şekilde Genel Müdürlüğe bildirilmek üzere il müdürlüğüne sunmak.

h) Genel Müdürlüğün vereceği diğer görevleri yapmak.

(4) Görev ve sorumluluklarını yerine getirmeyen koordinatör hakkında gerekli yasal işlemler başlatılır.

Akademik danışman görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Akademik danışmanın görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) TOHM ile üniversiteler ve diğer kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini sağlamak.

b) TOHM'un iş ve işlemlerini gözlemek ve raporlamak.

c) TOHM'la ilgili sportif çalışmaları düzenlemek, eğitim-öğretim ve antrenman programlarını uygulamak.

ç) Doping, sağlık, sportif ve sosyal konularla ilgili olarak sporcuları bilgilendirici toplantıları ve seminer programlarını planlamak.

d) Alanında uzman kişilerden oluşan teknik ekipler kurarak, ilgili branşlarda teknik bilgilerin araştırılıp, gelişmelerin takip edilerek projeler hazırlanmasını sağlamak.

e) Sporcu performansları ile ilgili raporları Genel Müdürlüğe ve federasyonlara bildirmek.

Eğitici, öğretici ve diğer elemanlar

MADDE 7 – (1) TOHM'lara ilgili spor dalında yeterli sayıda antrenör, spor hekimi, beslenme uzmanı, fizyoterapist, spor masörü ile ihtiyaç duyulan memur ve diğer elemanlar il müdürlüğünce görevlendirilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan personel, il müdürlüğünce kadrolu veya sözleşmeli olarak temin edilebileceği gibi diğer kurumlardan geçici olarak da görevlendirilebilir.

(3) Birinci fıkrada sayılan personelin görev, yetki ve sorumlulukları talimat ile belirlenir. Görev ve sorumluluklarını yerine getirmeyenler hakkında yasal işlem başlatılır.

(4) Öğretmenler, TOHM'larda resmi mesaipleri dışında antrenörlük, uzmanlık ve danışmanlık yapmak için görevlendirilebilirler.

(5) TOHM'da;

a) Sözleşmeli olarak çalıştırılacak kişilere, her yıl sözleşmeli personel ücretleriyle ilgili Bakanlar Kurulu kararınca belirlenen limiti geçmemek üzere Genel Müdürün önerisi ile Bakanca tespit edilen brüt ücret,

b) Görevlendirilen diğer personele gündelik ve yol gideri 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa ve 23/7/2001 tarihli ve 2001/2863 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Gençlik ve Spor Hizmetleri Uygulamasında Görevlendirilecek Ödenecek Ücretlerle İlgili Esaslara göre, ödenir.

Sporcuların başvurusu ve seçimi

MADDE 8 – (1) TOHM'a kabul edilecek sporcular, spor branşı ile ilgili federasyonun ve Genel Müdürlüğün belirleyeceği kriterler dâhilinde başvuranlar arasından seçilirler. Başvuru zamanı, Değerlendirme Komisyonu tarafından eğitim ve öğretim dönemi öncesinde belirlenerek duyurulur. Ara dönemlerde de TOHM'a sporcu kabul edilebilir.

(2) Başvurusu kabul edilen öğrencilerden aşağıdaki belgeler istenir:

a) Nüfus cüzdanının fotokopisi.

b) Öğrenim belgesi.

c) Veli tarafından verilecek noter tasdikli muvafakatname.

ç) Hastane sağlık kurulu raporu.

d) İki adet vesikalık fotoğraf.

e) Doping ile ilgili sportif ceza almadığına dair beyan.

Sporcunun uyması gereken kurallar

MADDE 9 – (1) Sporcu, teknik kadro ve TOHM koordinatörüne karşı sorumlu olup, aşağıda belirtilen kurallara uymak zorundadır:

- a) TOHM kurallarına ve talimatlarına uymak, tutum ve davranışları ile çevresine örnek olmak.
- b) Antrenörün belirlediği yer ve zamanda branşı ile ilgili kıyafet ve malzeme ile hazır bulunmak.
- c) Sporcuya ve fair-play ruhuna uygun davranışlarda bulunmak.
- ç) Bulunduğu ortam ve çevrenin temizliğine özen göstermek, tesisleri ve malzemeleri korumak.
- d) Antrenör, kondisyoner, fizyoterapist ve spor hekiminin düzenlediği antrenman ve rehabilitasyon programlarına uymak.
- e) Geçerli mazereti nedeniyle TOHM'dan ayrılması gereken durumlarda TOHM koordinatörüne yazılı bilgi vermek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değerlendirme Komisyonu, Denetim, Disiplin ve Mali Konular

Değerlendirme Komisyonu

MADDE 10 – (1) Değerlendirme Komisyonu; Genel Müdür Yardımcısı veya Daire Başkanının başkanlığında, iki Genel Müdürlük ve iki ilgili federasyon temsilcisinden oluşur. Değerlendirme Komisyonu teknik bilgi ve uzmanlığından yararlanmak üzere uzmanlar çağırabilir.

(2) Değerlendirme Komisyonu, üye tam sayısı ile gerektiğinde toplanır ve salt çoğunluk ile karar alır.

Değerlendirme Komisyonunun görev ve sorumlulukları

MADDE 11 – (1) Değerlendirme Komisyonunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

- a) TOHM'da yetiştirilecek sporcuları ilgili federasyon ve Genel Müdürlük tarafından birlikte belirlenen kriterlere göre seçmek.
- b) TOHM'a kayıtlı sporcuların performanslarını ve verilecek maddi desteğin miktarını üç ayda bir değerlendirerek gerekli gördüklerinde değişiklik yapmak.
- c) TOHM'a kayıtlı sporcuların disiplin komisyonu tarafından verilen raporlar göz önünde tutularak ilişkilerinin kesilmesine karar vermek.

Denetim

MADDE 12 – (1) TOHM; Daire Başkanının teklifi ve Genel Müdürün onayı ile oluşturulan komisyonca, her yıl en az dört defa, TOHM'un fiziki durumu, antrenör, eğitici ve diğer personel ile teknik ve çalışma programları yerinde denetlenir.

(2) Denetim sonucu düzenlenen rapor Genel Müdürlüğe sunulur.

Disiplin komisyonu

MADDE 13 – (1) TOHM'la ilgili disiplin işleri, il müdürlüğünce oluşturulacak disiplin komisyonu tarafından yürütülür. Disiplin komisyonu; il müdürünün başkanlığında; TOHM koordinatörü, spor şube müdürü, akademik danışman ve ilgili kıdemli branş antrenöründen oluşur.

(2) Disiplin komisyonu kararları oy çokluğu ile alınır. Eşitlik halinde komisyon başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Kararlar karar defterine yazılarak katılanlar tarafından imzalanır.

(3) Disiplin komisyon kararlarına karşı Değerlendirme Komisyonuna 10 gün içerisinde itiraz edilebilir.

(4) TOHM'dan ilişik kesmeye yönelik kararlar ancak Değerlendirme Komisyonu tarafından alınabilir.

(5) TOHM'dan ilişik kesme şartları ve diğer müeyyideler ile disiplin işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak talimat ile belirlenir.

Mali konular

MADDE 14 – (1) TOHM'un ve çalışanların ihtiyaçları ile sporcu öğrencilerin eğitim, öğretim ve diğer giderlerini karşılamak için TOHM'ların bulunduğu il müdürlüğü bütçesine her yıl Genel Müdürlük tarafından ödenek ayrılır. Ödenenin yeterli olmadığı hallerde il müdürlüğü bütçesinin personel giderleri hariç diğer harcama kaleminden aktarma yapılabilir.

(2) Federasyonlar, sporcuların yetiştirilmesi amacıyla teknik eleman ve eğitim desteği verirler.

Harçlık, giyim, beslenme ve eğitim giderleri

MADDE 15 – (1) Her yıl TOHM'ların bulunduğu il müdürlüğünce, TOHM'da görevli antrenörler ile gündüzlü veya yatılı sporcu öğrencilere ilgili spor dalının özelliğine uygun olarak spor kıyafetleri ile araç-gereç verilebilir ve eğitim desteği sağlanabilir.

(2) TOHM'dan yararlanan yatılı veya gündüzlü eğitim alan sporcu öğrenciler için il müdürlüğünce spor dalının özelliği de göz önünde bulundurularak TOHM'da beslenme desteği sağlanır.

(3) TOHM'da bulunan sporcuların ulusal veya uluslararası yarışmalar ile sportif amaçlı hazırlık kamplarına katılımları, ilgili federasyonlarla koordineli bir şekilde sağlanabilir ve masrafları il müdürlüğü bütçesinden karşılanabilir.

(4) Genel Müdürlük tarafından TOHM'dan yararlanan sporculara, 3289 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesine dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre her ay harçlık ödemesi yapılır.

Tedavi giderleri

MADDE 16 – (1) TOHM'da kayıtlı sporcu öğrencilerden genel sağlık sigortalısı ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi konumunda olmayanların veya diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların, TOHM'da kayıtlı bulundukları süre içerisinde, tüm tıbbi teşhis ve tedavi giderleri ile gerekli olan tıbbi araç ve gereç giderleri genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan usul ve esaslar ile tutarlar uygulanmak suretiyle il müdürlüğü bütçesinden karşılanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Çeşitli ve Son Hükümler****Hüküm bulunmayan haller**

MADDE 17 – (1) TOHM'ların eğitim ve öğretim programlarına ait esas ve uygulamalar bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür. Hüküm bulunmayan hallerde ise Genel Müdürlüğün talimatları çerçevesinde işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Spor Genel Müdürü yürütür.

EK 3: Etik Kurul Kararı

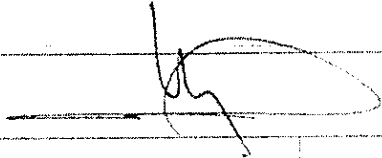
T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
(Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı)

ETİK KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR NO	ÇALIŞMACININ ADI SOYADI
16.02.2016	04	17	Doç. Dr. Zeki COŞUNER

KARAR

"Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde (TOHM) Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlamaları ve Spor Başarılarında Etkili Olan Faktörlerin İncelenmesi" konulu çalışma etik kurulumuzda görüşülmüş olup; çalışmanın etik kurallara uygun olduğuna oybirliğiyle karar verilmiştir.

Prof. Dr. Mustafa KAPLAN (Başkan)			
Prof. Dr. Engin ŞAHNA (Üye)	İmza	Prof. Dr. Neriman ÇOLAKOĞLU (Üye)	Bulunmadı
Prof. Dr. Süleyman Serdar KOCA (Üye)	İmza	Prof. Dr. Demet ÇİÇEK (Üye)	İmza
Prof. Dr. Sefa KAZANÇ (Üye)	Bulunmadı	Prof. Dr. Ertan EVİN (Üye)	Bulunmadı
Doç. Dr. Erdal TAŞKIN (Üye)	İmza	Doç. Dr. Fatih FIRDOLAŞ (Üye)	İmza
Doç. Dr. Yalın Kılıç TÜREL (Üye)	İmza	Doç. Dr. Alper Osman ÖĞRENMİŞ (Üye)	İmza
Doç. Dr. Murat SUNKAR (Üye)	İmza	Doç. Dr. Yüksel SAVUCU (Üye)	İmza
Doç. Dr. Funda GÜLCÜ BULMUŞ (Üye)	İmza	Yrd. Doç. Dr. Nurhan HALİSDEMİR (Üye)	İmza

EK 4: İzin Yazısı

06/06/2016 16:07

SGM STRATEJİ

309 28 86

#118

Page 01/01

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Sayı : 97405614-100-E.51942
Konu : Metin YILMAZ'ın Tez Çalışması

29.06.2016

FIRAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 30.05.2016 tarih ve 42745 sayılı yazınız.

Genel Müdürlük Makamının 28.06.2016 tarih ve 49450 sayılı oluru ile; Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Metin YILMAZ'ın "Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinde Yer Alan Sporcuların Kariyer Planlamaları ve Spor Başarılarında Etkili Olan Faktörlerin İncelenmesi" konulu çalışmanın Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinde yapılması uygun görülmüştür.

Ancak çalışmada sporcularımıza ait elde edilen verilerin akademik çalışmaya dışında kullanılmaması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

 e-imzalıdır

Mete EROL

Genel Müdür a.

Strateji Geliştirme Daire Başkanı V.

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Örnek Mah. Oruç Reis Cad. No:13/A Altındağ/ANKARA

İlgi için: Ahmet GÖRAL
Spor Bilim Uzmanı

9. ÖZGEÇMİŞ

1987 yılında Elazığ'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Elazığ ilinde tamamladı. 2007-2011 yılları arasında Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Spor Yöneticiliği bölümünde Lisans eğitimini tamamladı. 2013 yılında Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Yüksek Lisans eğitimine başlayan araştırmacı, Ağustos 2013 tarihinden itibaren Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda Sportif Eğitim Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

